SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

DIRECTOR
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÉFONS
Redacció, 723 - Impremta, 2,208

ANY IX NUM. 2.519 — BARCELONA, DIJOUS 25 DE JANER DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

CHASSAIGNE FRERES *PIANOS de cúa y rectos a cordes creuades.-PIANOS AUTO PIANISTES.-ROLLS.-Aeolian C.ª-F. I. R. S. T. Imperial. ARMONIUMS, Christophe & Etienne*
VENDES AL COMPTAT Y A PLASSOS — LLOGUERS — EXPOSICIÓ Y DIPÓSIT: PASSEIG DE GRACIA. 38 — TELÉFON 2 363

Dr. Boada Mals de la pell.—Vies urinaries.—Ragis X.—Extirpació radical del pèl moixí. Corts, 642; de 2 a 4. Clínica: carrer St. Pau, 44; de 10 a 12 y de 8 a 10 nit

Bàsculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

Dr. CAMPS Vies urinaries y sífilis. De 11 a 12 y de 3 a 5. Mendizàbal, 6, primer. Clínica: Fusteria, 2 y 4, primer, de 12 a 1 y de 7 a 9 nit.

PELLETERIA FRANCESA
Porta de l'Angel, 5, entressol
Gran assurtit en martres, renards, skungs, etc., colls, echarpes y manguitos.
— — ELS ÚLTIMS MODELS SE TROBEN EXPOSATS A L'INTERIOR — —

QUI TINGUI TOS
que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral del Dr. Andreu y se la treurà ben aviat. — Demanis a les farmacies.

Dr. Serrallach Vies urinaries 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA
Negociem els cupons Amortisatble 5 per 100, venciment 15 de febrer pròxim.

Els lleons de la Lliga

Cóm muden els temps! Aquells ferotges almogávers de la Lliga que anys endarrera semblava que no havien de deixar pedra sobre pedra de tots els edificis oficials de la Cort ont té'l cau l'abominable monstre del centralisme, comensant pel tribunal de la plassa d'Orient y acabant per l'última caseta de consums, ara assisteixen amables y riallers a cerimonies cortisanes, y dobleguen l'esquena en presencia dels representants de l'actual régim, y celebren el sant del rei barrejats amb totes les desferres d'aquell caciquisme dinástic del qual digueren tants penjaments en el seu dia. Com muden els temps! En Prat de la Riba fentse representar en el banquet que'ls monárquics celebraren a la «Maison Dorée» presidits pel general Weyler! «La Veu de Catalunya» ressenyant amb manifesta complacencia la festa, com qualsevol orgue de la prempsa palatina!... Cóm devia riure per sota el nas el senyor Collaso, present a l'acte y com devia triomfar l'ombra den Planas y Casals veient complertes les seves profecíes!

En les hores heroiques de la lluita contra el caciquisme dinástic, el gran cacic conservador, que coneixia els homes de la Lliga, ho profetisá concretament: «Temps vindrá que aquests que avui ens combaten amb tanta virulencia, formaran al costat nostre. Deixeulos no més que s'hagin fet una mica de lloc y una mica de nom. Ara criden perqué veuen totes les plasses ocupades, no perqué'ls separi res de nosaltres.»

Y la profecia den Planas y Casals s'ha complert punt per punt. De quan els homes de la Lliga combatien en bloc l'actual régim, no ha vingut cap mudansa que justifiqui la seva actitut d'ara. Ni Catalunya ha rebut cap satisfacció del poder central, ni's veu cap intent de que vulgui atendre a les més petites reivindicacions; allí ont tenen alguna forsa, els cacics dinástics continúen fent de les seves en igual forma, trepitjant la llei y la dignitat dels ciutadans, com per exemple en aquells desgraciats pobles d'Odena y La Pobla. Y, malgrat aixó, els homes de la Lliga van a les festes cortisanes y banquetegen en amigable companyia amb els representants del poder central y els puntals del caciquisme dinástic.

Bon profit els tassi!

Si ells abandonen la bandera de la lluita per les reivindicacions de Catalunya, si conviuen amb els partits que tiranitzen y envilexen el nostre poble, nosaltres aixequem més dreta que mai aquella bandera, nosaltres lluitarem cada dia amb més coratge per la dignificació de la terra catalana.

Ni volem tractes y pactes amb els homes del poder central, esclavitzador de Catalunya, ni anirem mai de brasset amb els cacics que trepitgen la dignitat de la gent nostra.

LA GUERRA ITALI-TURCA

La nerviositat dels italians.-Com l'expliquen els turcs. La conquesta (?) de la Tripolitania

Amb motiu dels incidents franco-italians produits per la captura dels vapors «Carthage» y «Manouba», un redactor de «L'Humanité», de París, ha celebrat una interviu amb una personalitat otomana, les opinions de la qual reflecten les de les altes esferes turques.

El susdit personatge, interrogat per la causa a que podien obeir les nerviositats de l'Italia en aquests darrers dies, ha dit: «No es gaire difícil descobrirne l'origen. Tot es degut a que, de dia en dia, veuen més clar els italians que la llur expedició a la Tripolitania es un vesper del qual no saben com ne sortiran, y aixó els exaspera.

Carreró sense sortida

»A mesura que la lluita s'allarga — seguí dient el personatge turc — contrariant tots els cálculs de l'Italia, les dificultats de tota mena se multipliquen pera aquesta. Pensen que les seves tropes desembarcarèn a la Tripolitania a primers d'octubre, y vegeu quins avensos han fet fins avui!

»Després de tres mesos de guerra, essent amos absoluts de la mar, tenint una aixafadora superioritat sobre'l teatre de les operacions, tant pel nombre de combatents com per l'armament y l'organisació, els italians estan avui poc o menys en la mateixa situació que en els primers dies del conflicte.

Com conquisten (?) la Tripolitania els italians

»A la Cirenaica ocupen Benghazi y els petits ports veins. Res més.

»A Trípoli llur ocupació es una mica més considerable. S'exten en un radi de 20 a 25 kilómetres a l'entorn de la capital de la Tripolitania. Fora d'aquí, per tot arreu se troba la bandera otomana y les tribus árabes sobreexcitades contra els invassors.

—»Així, doncs — preguntá el reporter — el Govern italiá, al proclamar l'anexió, han fet una simple broma, de la qual potser s'adonará aviat el poble italiá?

»—Els italians — contestá el personatge turc,—no més poden enganyar als qui ignoren la situació. Per lo demés, pera fixar millor aquesta no cal més que citar unes quantes xifres.

»La Tripolitania té uns 800,000 kilómetres quadrats. Quina part de territori hi ocupen els italians? NO ARRIBA A LA VINTENA PART!

»—Y la situació militar?

»—Per més que'ls italians tinguin més de cent mil homes a la Tripolitania, la situació militar sembla inextricable.

»Qué poden fer en aqueix immens país, en gran part desert, contra uns habitants unánimement hostils? Prudentment, resten ben aprop de la costa, sota la protecció dels canons de llur esquadra. Aixó está molt bé; peró, perqué parlar de conquesta, d'ocupació, d'anexió?

Les dificultats d'Italia

»Peró no's deturen aquí les dificultats de l'Italia. Al'altra banda dels Alps se vanten de la brillant situació económica de la península. No obstant, si estic ben informat — y crec que ho estic — s'ha intentat recentment, a París, una operació financiera que demostra prou les dificultats amb que topen els italians. S'ha provat de colocar, en el mercat francés, 300 milions de bons del Tresor italiá.

»Ademés sé que'l Govern francés, respectuós de la seva neutralitat, s'ha refusat enérgicament a afavorir l'operació.

»—Y heusaquí lo que explica els afers del «Carthage» y del «Manouba»?

»—En efecte! Remarqueu que la sortida de la missió de la Mitja Lluna Roja havia sigut notificat amb perfecta regularitat per nosaltres a la Fransa y, a no ser que'l Govern de Roma vagi de mala fe, no pot contradir el carácter de la susdita missió. Peró, qué volen ferhi? Els governants de l'Italia no saben com en sortiran d'aquesta nova expedició d'Abissinia, y perden la sang freda...»

El reporter del diari parisenc posa fí a l'interviu amb les seguents paraules seves:

«A l'arribar an aquest punt vaig despedirme del meu eminent interlocutor, agraintli les seves interessantíssimes explicacions y expressantli les simpaties — que amb tots els socialistes — sento ara més que mai per una causa que es, no la de Turquia com a tal, sinó, com ho ha demostrat en pàgines admirables Pierre Loti, la causa de la Justicia y del Dret ultratjats.»

Notes polítiques

Telegrama

S'ha enviat el següent telegrama:

«Pablo Iglesias.—Madrid.

Los firmantes, obreros socialistas barceloneses, os ruegan acepteis coral aplauso por vuestro brillante discurso, lleno de anatemas contra desatentada política Gobierno canalejista y por ser enemigo proletarias reivindicaciones.

Masdeu, Peyró, Solanes, Matheu, Gorris, Minguell, Vilaldach, Jofriu, Castelló, Prats.»

M. Paul Doumer

M. Paul Doumer ha visitat al general Weyler y al governador civil, obsequiant després amb un menjar als senyors Junoy, Cambó y Emili Riu.

Cap a Madrid

Han marxat a Madrid el senador don Leonci Soler y March y el diputat don Joan Moles.

L'Ateneu "Democracia,,

La Junta directiva d'aquesta entitat de la U. F. N. R. ha quedat constituida así:

President, Antoni Palá Borrós, reelegit per unanimitat; vispresident, Joan M.ª Lluhí Mediano; caixer, Joan Zaragoza Miravalls; comptador, Josep Pau Ortiz; secretari, Pau Colom Massana, reelegit per unanimitat; vocals, Josep Trémuls Créixems, Jaume C. Ravalaiga, Miquel Montesinos Vargas, Jacinto Ollé Pujadas, Josep Agustí Morera, Joaquim Corts Llorens, Sebastiá Ferrer Orts, Ramon Gabriel Valls.

El C. N. R. del districte set

Un grupu de senyoretes de les que concorren assiduament an aquest Centre's reuniren diumenge passat a l'objecte de tractar de recaudar fondos pera fer una bandera y regalarla al susdit Centre com a prova de carinyo y adhesió al mateix y als ideals que representa.

Se nomená una comissió pera portar a cap els treballs conduents a tal fi, la qual quedá constituida per les senyoretes Cecilia Gras, presidenta; Teresina Maciá, vispresidenta; Cristina Bertrán, tresorera; Emilia Batllori, demés senyoretes fins a dotze com a vocals, secretaria; Agneta Gras, vissecretaria, y les pera ajudar a la comissió en la seva tasca.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ HISTÓRICO-ARQUEOLÓGICA

Durant el darrer trimestre de l'any 1911 la vida d'aquesta secció ha continuat essent especialment intensa. Els treballs dels seus membres, la publicació de l'Anuari últim que ha anat enviantse a les Societats sabies de l'extranger y l'íntima relació que ha mantingut sempre amb els pensionats catalans a l'extranger que's dediquen a estudis históric o arqueológics, s'han traduit en un actiu intercanvi epistolar de orientacions que haurá d'esser de fecons resultats.

Les relacions amb els pensionats catalans de l'Escola espanyola a Roma, que al comensar el curs ha donat nova activitat als seus treballs han sigut constants y cordialíssimes. Aviat trascendiran al públic els primers resultats de l'esfors del nou organisme; entre tant sols volem avensar que molts d'aquells treballs seran de positiva importancia pera la nostra antiga historia en els seus diversos aspectes.

En tot aquest temps no ha deixat de rebre aquesta secció valiosos donatius de llibres y fascicles que, units a la rica colecció de revistes y altres publicacions que l'Institut reb en canvi, han anat a aumentar els fons de la Biblioteca de Catalunya, en vies de formació. Pera que serveixin d'exemple y estímul, detallarem alguns dels donatius més importants: Don Frederic Rahola ha regalat un hermós atles del sigle XVII, sobre pergamí, degut a un individu de la familia dels Oliva, famosos en la nostra cartografia. El senyor don L. Faraudo ha fet donació de tres manuscrits catalans del sigle XVIII que tracten de cirurgia y aritmética, essent un d'ells particularment interessant. El senyor Miret y Sans, un manual de formularis en catalá del sigle XV. El senyor Bofill y Matas, entre molts altres llibres, un manuscrit castellá del sigle XVIII, en dos volums, amb nombrosos mapes y pulcrament illuminats, que conté l'historia del virreinat del Perú.

El senyor don Rafel Patxot, que recentment ha donat públic testimoni de la seva alta generositat en favor dels interessos colectius, ha ofert també a la Biblioteca de Catalunya la colecció completa de la «Biblioteca de Autores españoles» (Rivadeneyra), y els «Report of the Scientific results of the exploring voyage of H. M. S. Callenger», que contenen 43 grossos volums infolio d'immens interés pera l'estudi de la zoología marítima.

Han regalat també exemplars de les seves publicacions o coleccions de llibres els senyors Miquel y Planas, Jaume Barrera prebere, Moliné y Brasés, Antoni Vila prebere, M. Agustí Coy, Bonsoms, Klüpfel, Segarra, Brocá, Rubió y Lluch, Massó y Torrents, P. March, etc.

Amb ocasió del viatge que darrerament va efectuar a París el membre de l'Institut senyor Miret y Sans, han pogut apreciarse les simpaties que'l treball d'aquesta Corporació segueix despertant en els més importants centres de cultura de la capital de Fransa. L'«Academie des Inscriptions» li ha votat l'enviu de la continuació del gran «Recueil des historions des Gaules», la primera serie de la qual va esser comprada per l'Institut ja feia alguns temps. La «Société de l'histoire de France» ha concedit també a la Biblioteca de l'Institut un lot important de les seves publicacions, fent una senyalada excepció a favor d'ell, ja que'l seu reglament no l'autorisa pera canviar més que'l Botlletí amb les societats corresponents. El senyor Miret ha pogut donarse compte del singular apreci amb que'ls erudits de la veina nació seguien el curs dels treballs de l'Institut, les publicacions del qual esperaven amb viva curiositat. Corresponent a l'enviu de l'Anuari últim, la «Reale Deputazione di Storia Patria», de Venecia, la «Société des études historiques», de París, y l'Institut Bibliográfic de Bruxeles, an enviat expontániament coleccions atrassades de les seves publicacions. Lo mateix ha promés fer la «Sociétés des Antiquaires de France», per iniciativa de M. Prou, de París.

La taula catalana del sigle XIV, descoberta darrerament al Sinaí y que tant ha apassionat l'opinió, mogué a aquesta secció a ter alguna gestió pera poder donar compte en el seu Anuari de tan inesperada troballa, acompanyant si era possible la reproducció del retaule que com es sabut, representa la Santa Caterina. Amb aquest objecte l'Institut s'ha posat amb relació amb M. Couyat-Barthoux, descobridor d'aquella pintura; a quest senyor s'ha mostrat disposat a facilitar a l'Institut la reproducció d'una fotografia a colors que va lograr obtenir de la cobdiciada pintura, cedint a l'Institut les primicies de la seva publicació.

D'aquí a pocs dies se verificará a la Sorbona la cerimonia del doctorat del senyor Amadeu Pagés. La seva tesi doctoral, escrita en llengua catalana, es una admirable introducció a l'edició crítica de les obres del més espiritual y admirable dels poetes de l'Edat Mitja, Ausias March. Amb aquesta ocasió, després del temps de Ramon Llull, l'ilustríssima Universitat de París reobrirá per primera vegada les seves portes pa la llengua catalana, abans de que li hagin tributat aquest homenatge les universitats espanyoles.

El volum primer de l'esmentada edició de les obres d'Ausias March, publicada per l'Institut, va ja molt avensada y sortirá a la llum segurament abans de que s'acabi l'hivern. Será la primera part d'un monument digne de la memoria del poeta.

Finalment, han establert canvi amb l'Institut el «Nuovo Bullettino di Archeologia Cristiana» y la «Rivista Orientale», de Roma; l'«Archivio Storico Italiano», de Florencia, y l'«Archivo de Investigaciones Históricas», de Madrid.

Convocatoria

La Secció d'Acció Política de la Joventut Federal Nacionalista Republicana convida als individus que composen les Juntes Directives de les Societats y Joventuts de Barcelona adherides a l'Unió F. N. R. a una reunió que tindrà lloc el vinent dissabte, dia 27 del corrent, a les dèu de la vetlla, en el local del Centre Nacionalista Republicà del carrer de Pelai.

COMENTARIS

L'exèrcit monàrquic

Malgrat el refors de l'estol regionalista, malgrat tocar generala en les oficines públiques, no més s'han trobat en tot Barcelona noranta homes que, públicament, obertament, volguessin fer ofici de monárquic.

Y aixó que's tractava d'una cosa solemnial, de celebrar la festa onomástica del cap visible de la monarquia, y que'ls monárquics barcelonins tractaven de fer ostentació de les seves forses.

Hi eren tots, barrejats, lliberals, conservadors, Comité de Defensa, regionalistes. Hi havia els que han rebut de la monarquía un títul nobiliari o el festegen, els que li deuen una creu o fan mérits pera que'ls la donguin, els que són senadors vitalicis de reial gracia o esperen serne algun dia. Y malgrat tot aixó, malgrat haverhi també els alts empleats de les oficines públiques, no pogueren arribar a reunir sinó noranta homes.

Podem dormir tranquils, totes les hores que tinguem són. Amb semblant exército no's pot somniar en la conquesta de Barcelona, ni que si posi al davant aquell terrible senyor Garriga y Coll, que amb el seu ferotge castellá es capás de fer més mal ell tot sol que una bateria de canons Schneider.

L'ignocentada

Y no hi ha hagut crisi! Aixi ho digué ans d'ahir el senyor Canalejas als periodistes en sortint de Palau, aixi va repetirho ahir en plena Cambra.

No hi ha hagut crisi. Tot sigué una fantasia dels desvagats del saló de Conferencies, inclós la precipitada visita del senyor Canalejas al rei y la reunió extraordinaria dels ministres en el Congrés acabada aquella.

Realment sembla que'l temps, pera la política espanyola, s'hagi aturat en un sol dia de l'any o que'l calendari tingui un sol full: el del 28 de desembre. Aquí sempre estem a la diada d'Ignocents. Peró el més ignocent es el senyor Canalejas si's creu haver enganyat a ningú amb les seves histories. La próxima fí del seu govern es ja el secrét del nunci.

Y lo més terrible pera ell es que caurá del poder, com ara ja hi ha es'at a punt, perqué sí, sense cap mena de grandesa, sense un d'aquells motius que fan d'una caiguda el pedestal d'un home polític, ja sigui per haver intentat una reforma benefactora que no estava prou madura encara o per haverse oposat a una política funesta, com per exemple, la de l'aventura africana.

En Canalejas caurá obscuramente, per alguna intriga sense trascendencia. Y caurá sense haver fet res del que havia promés, sense deixar cap mena de rastre.

EL RETAULE BARROC DE TERRASSA

Manifest del Centre Excursionista de Terrassa, a propósit de les reformes que's van a realisar al notabilíssim altar barroc de la Iglesia Parroquial, a la ciutat de Terrassa, als arqueólegs, arquitectes y amants de l'art, als qui estimen a Catalunya y se preocupen de la seva grandesa en tots els ordes:

«A hores d'ara tothom coneix de sobres com se va a reformar l'altar major de l'Iglesia Parroquial de la nostra ciutat y com l'anunci de tal reforma ha mogut en pro o en contra els ánims dels inteligents en materies d'art y dels interessats en les obres esmentades.

El Centre Excursionista, que per la seva manera de ser té'l dever d'intervenir en l'assumpte sempre en el sentit de la millor conservació del monument esmentat, va meditar seriosament la seva norma de conducta y adonantse de que tant d'una part com de l'altre no hi havia cap mal intent de mutilar ni d'aminorar l'importancia de l'altar sinó un diferent criteri sobre la millor conservació de l'esmentada obra d'art dins les necessitats del culte parroquial, y adonantse ensemps que podrien desviarse les discusions en sentit personal o partidista, creguè que lo més urgent y gairebé lo únic eficás, era reunir els parers contraposats dintre de casa mateix y resoldre en harmonia els punts de discordancia amb lo qual hi guanyaria infinidament la pau de la ciutat y la mateixa obra de l'altar. Per aixó va aplegar fa poc les entitats que cregué més indicades per presentar opinió en l'assumpte y va resoldre visitar al reverent senyor Ecónom exposant als uns y als altres el seu criteri.

Com a resultat de la seva gestió el Centre Excursionista de Terrassa ha de fer constar públicament que la seva veu de conciliació no ha tingut eficacia ja que de la part dels interessats en l'obra ha observat un decidit empenyo en no escollar res que pugui anar en contra de lo que tenen resolt. Per tot lo qual el Centre Excursionista de Terrassa repaba la seva llibertat y se posa desde ara en camí d'obrar de la manera que li pertoca, ja no com a entitat terrassenca qui desitja ans que tot la pau y l'harmonia dels ciutadans, sinó com a Centre Excursionista pur y net amb les obligacions extrictes que li dona aquest títul. Per tant, considerantse ell, en aquest moment prematur de la seva vida, incapacitat encara pera fer una memoria definitiva y concreta sobre l'assumpte, va empendres el registre y l'arxiu de tot lo que passi entorn de la reforma de l'esmentat altar obrint ensemps entre la gent autorisada una informació sobre les obres que's van a realisar a fi de tenir documentada la qüestió actual pera compondren l'historia encarregada de repartir responsabilitats o glories, pera deduir y fer brillar d'entre tots els actes y parers, la veritat, tant sols la veritat, amb sacrifici o sense d'opinions, sentiments, afeccions o amistats molt cares.

Tot lo qual ho fa constar el Centre Excursionista pera que se sápiga bé la seva norma de conducta, pera donar una prova d'acció sincera, perqué dintre de la nostra ciutat no se'l barregi amb tant d'embalum de passionetes, de crítiques de veinat, de ressentiments familiars, de mots dits «sotto voce» espiats y alterats per la passió o mistificats amb tant de dany, a cau de totes les orelles.

Terrassa, 18 de janer de 1912. —El president, Eduard Giralt; el secretari, Francesc Capella.

Caciquisme ciutadà

No fa gaires dies que va aparéixer en EL POBLE CATALÀ, com en altres diaris de Barcelona, la següent nota política:

«Pera abans d'acabar aquest mes s'anuncia l'inauguració d'un Centre d'Unió Liberal al districte setè».

Suposem que aquesta nota deu esser una de tantes «gacetillas suplicadas» que, com a mera informació y sense cap compromís inserten els periódics. Veritablement la cosa sembla que no tingui malicia.

Peró'n té, y molta, pera'ls que seguim de aprop les maniobres del caciquista senyor Grañé, vulgarment conegut pel «Barberillo» de Sans.

Aquest senyor, s'ha proposat fer prossélits a la republicana barriada del Poble Sec. Y com que, ara per ara, no compta amb més partidaris que un pareil d'empleats a Consums, l'home ha cregut necessari ficarse en alguna entitat de la barriada que no tingués color polític y amb les seves manyes y l'apoi oficial ferse amo d'ella si es que'ls socis de la mateixa eren prou tontos pera deixarse ensarronar.

Desgraciadament, en aquest món tots els «vius» (diemho así) tenen sort, y en Grañé ha trobat a la populosa barriada, una Societat que inconscientment s'ha prestat a ferli el joc, cosa que a tothom ha sorprés en gran manera, car la Societat a que'ns referim tant pel seu carácter y la seva historia, com pels elements que la constitueixen de filiació política y social ben determinada, semblava la menys indicada pera servir a les manyagueries del cacic de Sans, convertit en una mena de Maquiavel barato del districte.

Ens referim, naturalment, a la cooperativa «La Igualitaria». Aquesta entitat que havia arribat a ocupar un lloc importantíssim en el moviment cooperatista catalá, se troba avui, per raons que no es del cas esmentar, en una situació no gaire floreixent.

Tant, que pera fer economies s'ha vist precisada a rellogar el saló-teatre adherit al café de la mateixa y conegut a la barriada per l'Assiátic.

Quan se tractá de rellogarlo (fa cosa d'un parell de mesos) se presentaren diverses entitats y particulars fent proposicions en tal sentit. Peró la Junta directiva de «La Igualitaria» va creure que l'únic que devia llogar el local era an en Grañé, pera fundarhi un Centre lliberal monárquic. Fou inútel presentar proposicions més ventatjoses. Fou inútil que bastants socis protestessin de la preferencia que's donava als elements caciquistes. La cosa ja estava feta y no hi hagué més remei que resignarse.

Y aquí tenen els llegidors el per qué de la blicanes de Barcelona d'un «Centro de Unión fundació en una de les barriades més repu- Liberal Monárquico del distrito séptimo».

No sabem les poderoses raons que ha tingut «La Igualitaria» pera ajuntarse amb en Grañé. Sens dubte deuen esser de molt pes y molt dignes de tenirse en compte.

Car, d'altra manera, no comprendriem (y tampoc ho comprenem ara), com una entitat obrera exclusivament dedicada al millorament social del proletariat, s'avé a secundar les combinacions d'un home que representa en el districte, el govern del senyor Camdejas, aquest Govern que a Madrid clausura la Casa del Poble y disol l'Unió General de Treballadors y a Barcelona persegueix y fica a la presó a obrers y periodistes per delictes d'opinió com no ho faria pitjor en Maura...

Diversos republicans nacionalistes.

Aixarop de Fosfat de Cals gelatinós CASADESÚS
del Dr. CUIXART
— — TÓNIC RECONSTITUIENT — —
De gran valor a l'època de la creseuda dels nens
2'50 pts. en farmacies y Arc del Teatre, 21, Barna

Sessió de la Diputació

L'orde del dia de la sessió — que es la novena del período y la primera de les dues de prórroga — es molt extensa, peró se diu que molts dels dictamens, y els més interessants, quedaran sobre la taula, entre ells els referents al Manicomi de Sant Boi de Llobregat, a les obres del Palau de la Generalitat y altres.

Comensa la sessió a les 4'50.

Llegeix l'acta el secretari senyor Marfá, y es aprovada.

En el despaig ordinari se dona compte únicament de la nota de serveis dels mossos de l'esquadra.

Proposicions

El senyor Guerra presenta una moció demanant que's convoqui una sessió extraordinaria pera tractar del dictamen sobre'ls abusos dels administradors del manicomi de Sant Boi.

—La vol secreta?—li pregunta el senyor Argemí, president de Governació.

—No, pública, diuen els senyors Ulled y altres.

Com que'l senyor Prat adverteix al diputat radical que'l Reglamentn o permet celebrar sessions extraordinaries en período de ordinaries, el senyor Guerra demana que's celebri sessió la setmana vinenta.

El senyor Suñol presenta aquesta altra interessant proposició:

Els diputats que suscriuen tenen l'honor de proposar a la Diputació l'adopció del seguent acord:

La Diputació de Barcelona se dirigirá telegráficament al senyor president del Consell de ministres pregantli se serveixi aconsellar al rei l'indult immediat de tots els ciutadans que estiguin actualment sofrint penes per qualsevol mena de delictes comesos per medi de la prempsa, exceptuant els de injuria y calumnia contra particulars.

Palau de la Diputació, 23 janer 1912. — A. Suñol, Joaquim Forcada, Francisco Puigpiqué, R. Roig y Armengol.»

El senyor Suñol defensa l'urgencia de la proposició (pera subsanar l'oblid) y després la presa en consideració del a mateixa,e n fi, invocant els sentiments generosos dels diputats. Esmenta el senyor Suñol l'enormitat del cas den Sagristá. Se pren en consideració la proposició y el senyor Prat de la Riba diu que essent la declaració d'urgencia de les proposicions d'iniciativa de la presidencia, y creient que en efecte la proposició dels senyor Suñol y companys es d'urgencia, proposa que la mateixa passi a la Comissió corresponent pera que aquesta dongui dictamen en la mateixa sessió.

Les paraules del senyor Prat causen satisfacció als diputats de les minories.

Mocions, preguntes y interpelacions

El senyor Borjas denuncia que una monja de la Casa de Caritat ha castigat amb 20 dies de no deixarlo sortir al carrer a un reclús pel fet, segons ell, de llegir l'orgue lerrouxista, y segons la monja, per haverse ubriagat, cosa que negaren molts companys del castigat.

El senyor Argemí, president de Governació, se limita a recullir la denuncia.

El senyor Font y Gumá hi intervé pera dir que, enterat del cas, preguntá al personal de la casa el qual li desmentí en absolut que allí se proibís la lectura de cap diari.

Insisteixen el senyor Borjas en les seves censures y el senyor Font en la seva defensa del personal de la casa, y s'acaba el debat.

Aprofitant la ocasió, el senyor Suñol recorda que té presentada una proposició demanant la fusió de les Juntes de la Casa de la Caritat y de Maternitat y solicita que se li digui cóm está l'assumpte. El senyor Argemí li explica els trámits que segueix la proposició y el senyor Suñol demana que'l dictamen vingui a la próxima sessió.

El senyor Barata demana á la Comissió d'Hisenda que estudii l'aument dels sous als peons auxiliars conforme a un acord de l'anterior Comissió de Foment. El senyor Guerra s'hi adhereix en nom dels radicals. El senyor Suñol hi intervé demanant explicacions al senyor Bartrina, president d'Hisenda, el qual els hi dona. Rectifica el senyor Guerra, combatent la constitució de la Comissió d'Hisenda. Protesta el president d'aquesta y s'entaula un diáleg entre ell y el senyor Guerra que després, al rectificar el senyor Barata, s'extén. També rectifica el senyor Suñol censurant lo ocorregut amb dit assumpte a la Comissió d'Hisenda. Rectifica el president de aquesta, hi intervé el senyor Verdaguer, y per fí el senyor Prat proposa parlar d'aquest assumpte a la sessió vinenta portant l'acord pera veure com estava redactat. Encara parlen els senyors Barata y Guerra y per fí s'entra al

Orde del dia

S'inclouen en aquesta alguns dictamens urgents y s'aprova una permuta que solicitea

ler els senyors Moret y March, de la Comissió de Foment y Governació, respectivament.

S'aproven sense discusió alguns dictamens que ja havien quedat sobre la taula.

El senyor Guerra ne combat un pel qual s'autorisa a la Junta de la Casa provincial de Caritat pera adquirir algun edifici pera malalts epilèptics. El senyor Guerra es del parer que la Comissió de Governació s'ha d'encarregar de laa compra y instalació, ja que's tracta d'obres provincials que no pot deixar.

Els senyors Argemí y Font y Gumá defensen el dictamen. També ho fa el senyor Folguera y Duran. Y s'aprova el dictamen amb el vot en contra de la minoria radical.

Queda sobre la taula, a petició del senyor Guerra, el dictamen sobre continuació de les obres del Palau de la Generalitat, que donará molt joc quan se discuteixi.

També queda sobre la taula altre dictamen en el qual se proposa l'inscripció de la Diputació com a soci de la Casa d'América, amb 1,000 pessetes de quota.

Se dona compte seguidament del fallo del Tribunal pera la provisió de dues plasses vagants d'oficial de secretaría, pel qual se nomena als senyors Raventós y Pi y Suñer y se recomana pera les primeres vagants als senyors Sebastiá y Pelegrí. El senyor Valentí y Camp se felicita de que'l fallo hagi sigut tant encertat recaient sobre persones de tan reconeguda aptitut, peró s'oposa a la designació dels dos aspirants.

El senyor Duran se mostra d'acord amb el criteri del senyor Valentí, peró manifesta que l'acord del Tribunal fou responent a un encárreg de la Diputació ben determinat en la convocatoria d'eleccions.

Se dona lectura d'una esmena ald ictamen firmada pel senyor Sansalvador proposant que als dos recomenats pera les primeres vagants, s'hi afegeixi l'altre opositor don Josep Sitjas. Passa a estudi del Departament Central, pera emetre dictamen abans d'acabar la sessió.

La vispresidencia

Seguidament se posa a discusió el dictamen sobre la dimissió presentada pel senyor Sostres del cárreg de vispresident de la Diputació. El senyor Guerra del Río sosté que es incompatible el cárreg d'arcalde de Barcelona amb el de diputat provincial y proposa que's proclami la vagant del senyor Sostres.

El senyor Prat, somrient, li contestá que'l cas es dubtós, que hi ha que estudiarlo amb molta detenció y que oportunament se presentará a la consideració del Cos Provincial.

El senyor Duran y Ventosa defensa la compatibilitat dels dos cárregs, peró el senyor Guerra insisteix en sos punts de vista sostenint que en la propera sessió ha d'esser declarada la vagant.

El senyor Suñol: Si ja no tindrem sessió fins que torni a dimitir el Govern! (Grans rialles.)

Finalment s'accepta la dimissió del senyor Sostres y se sospén la sessió pera cinc minuts pera donar lloc a la elecció del nou vispresident del Cos Provincial.

Passats els cinc minuts, se procedeix a la votació, resultant elegit don Francesc Bartrina, conservador, per 19 vots contra 13 en blanc.

Més orde del dia

Sense discusió s'aproven una infinitat de dictamens de les comissions de Foment, Instrucció y Governació, quedantne també un bon nombre sobre la taula.

Acabada l'orde del dia se sospén la sessió pera que les comissions corresponents emetin dictamen sobre les proposicions admeses amb carácter urgent

La sospensió dura més de mitja horaa.

De les oposicions

Després d'incloure un dictamen nou de la Comissió de Foment en l'orde del dia, el senyor Bartrina en nom del Departament central diu que aquest ha estudiat l'esmena del senyor Sansalvador respecte al fallo del Tribunal de les oposicions d'oficials de secretaríes y proposa, donada l'importancia de l'assumpte, que s'aprovi definitivament el nomenament dels dos opositors senyors Raventós y Pi y Suñer, guanyadors de dites oposicions y que en quan a determinar el nombre d'aspirants a plasses, acceptats, s'aplasqui pera una altra sessió.

El parer del Departament central dona lloc a un llarg y pesat debat entre'ls senyors Bartrina, Prat, Verdaguer, Guerra y Borjas. Els dos darrers s'oposen, com el senyor Valentí, a que's nomendin aspirants. També hi intervenen els senyors Roig y Armengol y Folguera, el qual se manifesta de parer de fer quedar tota la segona part del dictamen, es a dir, la proposta dels aspirants, sobre la taula.

Se vota nominalment després d'un altre discurs del senyor Duran y Ventosa, la segona part del dictamen admetent el fallo del Tribunal. Es aprovat per 19 vots contra 6, dels radicals y dels senyors Puigpiqué y Folguera.

S'acorda un vot de gracies al Tribunal de les oposicions.

Per l'indult

La Comissió de Governació dona compte del dictamen sobre la proposició del senyor Suñol y altres, demanant l'indult dels periodistes. El dictamen accepta la proposició afeginthi que s'exceptuen de la petició d'indult no sols els delictes d'injuria y calumnia, sinó també els d'excitació al crim.

Unánimament s'aprova el dictamen amb l'esmena.

Y s'aixeca la sessió a les 8'45.

TRIBUNALS Y JUTJATS

Audiencia provincial

Secció primera. — Davant del tribunal de aquesta secció va comparéixer Josep Narcís, acusat d'haverse apoderat de 1,500 pessetes de Francisca Simó, que vivia maritalment amb el processat en una casa del carrer de l'Est y que tenia guardades en un armari.

A l'acabar les proves, l'informe del fiscal y del defensor, el president senyor Monfort va resumir el debat, retirantse'l Jurat a deliberar, dictant al poc rato veredicte d'inculpabilitat. La Sala, de conformetat amb el veredicte va dictar sentencia absolutoria.

Secció segona. — Baix la presidencia del senyor Sanvedra varen celebrarse dos judicis orals, un per lesions y un altre per estafa, y com que les proves varen resultar insuficients, el fiscal senyor Jover va retirar la acusació contra'ls processats, quedant, per lo tant, tots dos judicis closos y pera sentencia.

Processament

El jutjat de les Dressanes ha decretat el processament y presó sense fiansa de Joaquim González, que va ferir greument al seu fill Antoni, el diumenge a la nit en el seu domicili.

El ferit continua millorant.

Senyalaments pera avui

Sala primera de lo civil. — Jutjat de l'Hospital. Pobresa entre Pere Vallespinos y Ermengola Guisona.

Sala segona. — Jutjat de Sant Feliu. Interdicte entre'l marqués de Castellvell y Marian Nogués.

Secció primera de lo criminal. — Jutjat de les Dressanes. Injuries contra J. F.

Secció segona. — Jutjat de la Concepció. Utils per robo contra J. B.

Secció tercera. — Jutjat del Sur. Robo contra P. M.

ANUNCIS OFICIALS

"CRÉDITO Y FOMENTO DE AHORROS„

SOCIETAT ANÓNIMA

En compliment de lo acordat pel Consell d'Administració d'aquesta Societat en acta del dia d'avui, se convoca als senyors accionistes de la mateixa, a Junta General extraordinaria, que tindrá lloc en les Oficines d'aquesta Companyia, carrer Baixada de Sant Miquel, número 5, pis primer, el dia 7 del próxim mes de febrer, y hora de les onze, pera tractar exclusivament de l'aument del capital social, prevenintse als senyors accionistes, el dipósit reglamentari de accions pera concórrer a la Junta, y que l'orde del dia es la que consta de dit acord, testimoni del qual se troba fixat en el tauló d'anuncis de les Oficines socials.

Se prevé també als senyors accionistes, que si en el dia y hora senyalats no's reuneixen el número suficient d'accions que prevé el Códi de Comers pera pendre acord, se celebrará la Junta General extraordinaria de segona convocatoria als vuit dies hábils següents, o sigui, el dia 16 del propri febrer, en el mateix lloc, a la mateixa hora, y sense altre avís de convocatoria.

Lo que's fa públic pera coneixement dels interessats.

Barcelona, 23 de janer de 1912. — Per acord del C. d'A. — El Director-Gérent, E. Crespi.

Elogi de la Tórtola Valencia

Veure ballar a la Tortola Valencia fa creure que la dansa fou, com volen els historiadors y els poetes, l'expansió que cercaven els homes, quan el món era jove, quan els sobtava una gran alegria o quan devien fer homenatge als déus del cel y de la terra, als reis que's morien y a les cullites abundoses, al triomf en les lluites y a l'invocació de les pluges. Perqué la Tórtola Valencia amb la agilitat de tot el seu cos, que's mou y brinca com un cervatell, sembla que renovi les nostres sensacions a l'oferirnos la visió de lo que degueren esser les primitives danses. Nua tota ella sota les gases fosques o les robes amotllades a les línies del seu cos vibrátil, amb les cames fermes y brunes a l'aire, com els brassos, se mou d'una banda a l'altra de l'escena, y ens descriu, amb gests d'una profonda armonia, una acció desconeguda, que no podem entendre perqué som massa lluny d'aquells temps en que la mímica y la dansa eren clares, als ulls dels homes, com les paraules d'un poema.

Fa una indefinible tristesa contemplar com dansa la Tórtola Valencia y fentne comparació amb les grolleres y abominables maneres noves de dansa que avui commouen als públics. Perqué, quin sentit de la humana solidaritat no s'haurá perdut pels homes desde que'ls homes no veuen reflexats en els moviments rítmics de la dansa les seves alegries y entusiasmes? El moment de puresa de l'art que fou l'esculptura quan era un art tan a la vora de la vida que semblava com si una mateixa ona de sang animés cada una de les parts del cos de marbre, y la mateixa forsa los trasmesa d'una figura a l'altra, assolintse el moment de la més pura armonia. Així, en un paralel arbitrari, trobariem l pur moment de la vida social humana sempre que una mateixa sensació d'art ha fet extremir, a l'una, tots els homes d'una multitut, com si en aquesta vibrés una ánima que corregués per tots els cossos com la sang de les venes. La dansa, l'art més plástic, el més variable, el que d'una manera més íntima pot esser compresa pel poble, es, pera nosaltres, una font aixuta. Avui dia, el poble no comprén la veritable dansa, la que es digna d'aquest nom, la que no es un teixit d'habilitats vensudes, sinó d'emocions sentides y reflexades per la dansarina amb els moviments mesurats y llógics del seu cos. Ella, les recull com una placa sensible recull y reflexa els matissos de la llum. Peró com les emocions que feren náixer a la dansa, l'esclat de les alegries y dels sentiments populars han trobat una forma més plástica que la dansa, el teatre que reb la forsa de concreció y de precisió de la paraula viva; l'art primitiu de la dansa esdevé una art sabia, una art desconeguda pera la multitut que va crearla, y deixa de commóureshi.

La Tórtola Valencia es fredament rebuda pels públics ibérics. No la comprenen. Y amb el silenci revela el públic l'enuig que li fa veure una manera de dansar tan diferenta de la «farruca», del «garrotín» o de la «polca». Les grolleres extravagancies de «D. Genaro el feo» o el «zapateado» de qualsevol dona coberta de farina y lentiqüeles verdes, pot més que la incomparable bellesa de les danses «bíbliques» de la Tórtola Valencia. Es, ella, una dansarina pera artistes, pera públics que hagin sentit les sonates de Bach y que no hagin apartat els ulls davant el gravat d'un quadrod e Ingress o Cezanne. Els que en la darrera Exposició Universal instintivament deturaren el pas en la sala den Josep Clará, y contemplaren amb repós el plafó den Torres-García «La musa de la Filosofía presentada per Palas al Parnás»; els que han assistit als concerts de la Wanda Landowska, els que han llegit a Homer, o tots els que sense res d'això han sentit alguna vegada un impuls iconoclasta davant els horribles monuments de la nostra ciutat; tots aquests poden anar a Novetats a contemplar les danses de la Tórtola Valencia, la qual cerca les actituts nobles y els moviments dignes que sostenen entre les parts relacions armonioses, com el diví Plató, mestre d'estética, recomana.

No sé si es veritable la llegenda formada a l'entorn d'aquesta dansarina, de que la seva sang es barreja de noble sang castellana y de l'ardenta sang gitana; ni si, educada lluny del sol vibrant d'Andalusia, ha aprés sota les grisors del cel d'Anglaterra y en les sales immenses del «British Museum» les poses, les actituts, els moviments de les figures en els relleus egipcis que ha copiat, dibuixantlos, ella mateixa, en la simplicitat dels relleus asiris, en els fragments del fris del Partenon o en les petites tanagres. Peró si com tota la possible coneixensa de la bellesa antiga fos seva; com si dugués en el pensament l'imatge de les victories alades y el record dels colors vivíssims de les teles índiques fosos en una sola visió; així ella dansa y així amb cada moviment anima en nosaltres totes les coses vistes en els llibres, contemplades en els museus y totes les coses imaginades d'aquella edat de l'historia en que la dansa era el germe de les arts plástiques y el cos nú o gairebé nú de la dona podia infondre a la multitut el pur sentit de la bellesa, com a domini que's troba més enllá del be y del mal, més enllá de l'austeritat y de la luxuria, perqué cau dintre de l'armonia. Y la Tórtola Valencia es això: armonia.

ALEXANDRE PLANA

L'INSTITUT NACIONAL DE PREVISIÓ

A BARCELONA

Dilluns, en el rápid del vespre, arribaren de Madrid els senyors Maluquer y Salvador, conseller delegat de l'Institut Nacional de Previsió; López Muñoz, secretari, y Shaw, administrador de la Caixa General del mateix Institut.

Dits senyors venen pera preparar, d'acord amb la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, la solemne sessió estatutaria que enguany celebra l'Institut a Barcelona y que tindrá lloc el vinent diumenge en el saló de Sant Jordi de la Diputació Provincial. An aquesta sessió, que tindrá gran importancia social y económica, hi assistiran prestigiosos elements de Barcelona y diversos consellers de l'Institut presidits pel senyor Dato. Fins ara se sab que vindran el senyor Azcárate, el conseller patronal senyor vescomte d'Eza, general Marvá, comte dels Andes, Salillas, Prado Palacio, el conseller obrer y prestigiós socialista Maties Gómez Latorre, Tormo, Pulido, Posada, Puyol, Gómez Vallejo, González Rojas, Gómez Baquero, Ormaechea y altres.

Juntament amb el Consell de l'Institut Nacional de Previsió y amb una representació de l'Institut de Reformes Socials, assistirá a l'acte'l Consell Directiu de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, presidit pel diputat a Corts senyor Ferrer Vidal.

A l'acte hi assistiran les autoritats locals, les set corporacions económiques iniciadores en l'any 1902 de la creació a Barcelona de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis. Han sigut també invitades, havent algunes promés llur assistencia corporacions populars: les quatre Diputacions provincials catalanes, els Ajuntaments, Ateneus populars, Centres docents y altres corporacions de Catalunya.

Se compta també amb l'adhesió de moltes Caixes d'Estalvi de provincies que enviaran representants, entre elles les de Leon, Bilbao, la Provincial de Guipúzcoa, Valencia, Saragossa y altres institucions de previsió com la que a Valencia dirigeix el president de la Federació de Dependents de Comérs senyor Sánchez Tamarit.

De Madrid s'esperen també alguns importants elements intelectuals entre altres, l'académic senyor Llanos Torriglia, Serrano, Jover y Buylla, y de l'extranger vindran, l'eminent actuari de la Caixa General de Estalvis y Pensions de Bruselas M. Lefranc, M. O. Leproux, del Banc Nacional Belga; el jurisconsult suís M. Lerh, el publicásta francés M. Bellon y altres.

INFORMACIO DE BARCELONA

La vinenta conferencia de les que integren la serie de Medecina Social organisades per l'Ateneu Enciclopédic Popular, se donará'l dissabte vinent, a l'hora de costum, en el local del mateix, Carme, 30.

Es a cárreg del doctor Lluis Comenge, director de la Secció d'Higiene práctica en la organisació médic-municipal de nostra ciutat. El tema que desenrotllará l'erudit doctor es el següent: «Consideracions sobre la Geografía del cólera morbo-assiático».

El conferenciant y l'interés del tema fan esperar que acudirá un públic nombrós.

El Sindicat Obrer de Joieria y Argenteria celebrará reunió extraordinaria avui, a les nou de la nit, en son estatge, Guardia, 14, pera tractar d'un assumpte urgent, qual importancia reclama l'assistencia de tots.

Amb la solemnitat de costum y una vegada acabats els exámens de l'Academia de Tall que sosté la Societat mutua de sastres «La Confianza», se celebrá'l repartiment de diplomes an els nombrosos deixebles que concorregueren al passat curs, rebent de mans del president, don Esteve Melgar, els documents acreditatius del seu aprofitament.

Amb tal motiu el president y alguns dels presents, endressaren belles paraules de consell an els joves deixebles.

—Barberia. Serveis a 15 cénts. Regomir, 18.

Els alumnes de l'Escola diurna dels Ateneus Integral y Pedagógic, acompanyats de sos respectius professors, don Angel Costal y don Rafel González, faran, avui dijous, una visita d'instrucció a l'important fábrica de joguines del senyor don Antoni Roqué, situada en la Travessera.

El president de la Reial Academia de Ciencies y Arts, don Lluis Marian Vidal, ha convidat al príncep de Mónac pera que repeteixi en aquesta capital la conferencia sobre occeanografia que se sab té de donar a Madrid.

En cas de realisarse, l'acte tindrá lloc a l'espaiós saló de la Cambra de Comers, que ha cedit gustosament el comte de Lavern.

El Consell regional de l'Unió de Vinyaters de Catalunya celebrá reunió'l darrer dimars presidint don Josep Puig de la Bellacasa.

Se doná compte de que la «Confederation General des Vignerons», de Fransa, enviará representants a l'Assamblea general de l'Unió que's celebrará definitivament els dies 17 y 18 de febrer próxim. A propósit de l'Assamblea exposaren els presidents dels Consells comarcals presents que en ses comarques regna inexplicable entusiasme pera assistir a la mateixa.

S'acordá després adherirse y acceptar una ponencia en el Congrés Nacional de Viticultura que ha de celebrarse a Pamplona el mes de juliol próxim, designantse al senyor Santacana pera que la desenrotlli. Ademés el director técnic senyor Parellada té encomanada altra ponencia relativa a la repressió del frau.

Se parlá del curs que segueix la campanya de repressió del frau del vi prenentse alguns acords d'interés relacionats amb la mateixa.

Se tractá després d'alguns assumptes de orde interior y s'aixecá la sessió.

—Pera el que necessiti receptes y específics no hi ha casa millor ni més convenient que la Farmacia Amargós, Plassa Santa Agna, número 9.

Se'ns prega l'inserció de lo seguent:

«La Junta Directiva del «Centro Mallorquin» constituit de poc an aquesta capital y domiciliat interinament en el carrer de Tallers, número 22, principal, se complau en saludar afectuosament a tots els mallorquins pregantlos, al 'ensems, l'entusiasta adhesió y cooperació a nostra obra benéfica, instructiva y de propaganda pro els productes y belleses de nostra illa, a fi de conseguir que, essent fruit de tots, sigui més gran, més perfecte y de veritable profit per la colonia y per nostre volguda Roqueta.»

Ahir el nostre car amic l'eximi tenor en Joan Raventós, sortí cap a Hannover (Alemanya), ont deu donarhi unes representacions del «Tannhauser», el qual deu cantar en alemany.

Li desitgem un bon viatge y forses triomfs.

—L'anemia, clorosi, colors pàlids, menstruació difícil y leucorrea, se curen amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Successos

DETINGUTS

A l'intentar robar unes robes d'una tenda establerta al carrer de l'Arc del Teatre, 41, va esser detingut y posat a disposició del Jutjat de guarda, Guillem Garza.

—Al carrer de Barbará també va esser detingut Antoni Mataró, per haver robat un caixó d'ampolles de gaseoses d'un carro que hi havia parat al Pla de la Boqueria.

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant en la pedrera anomenada del «Sob», que hi ha a la montanya de Montjuic, va produirse una ferida greu en el bras esquerre amb probable trencadura del redi, Redon Santafé. L'auxiliaren en el dispensari d'Hostafrancs.

Festes y Sports

A l'Ateneu Obrer del segon districte hi tindrá lloc el vinent dissabte el primer ball de disfresses dels quatre que ha organisat la Secció de Beneficencia, celebruntse'ls successius els dies 1, 10 y 17 de febrer.

Els salons estaran artísticament adornats a cárreg del conegut embalador Josep Comas, y la aplaudida orquestra «L'Artística Barcelonina» executará'l programa dels esmentats balls.

S'adjudicaran valiosos premis que estan exposats en l'acreditada botiga de robes den Josep Fábregas, Colominas, 2.

El C. N. R. del Districte IV ha organisat tres extraordinaris balls de disfresses pera els dies 1, 10 y 17 de febrer vinent.

Pera aquests balls s'ha contractat una reputada orquestra la que executará un variat y extens repertori.

A les senyoretes que concorrin amb disfresa als tres balls se'ls regalará tres valiosos y artístics premis, per lo que se'ls hi entregará a l'entrar a cada un dels tres balls en número que'ls hi donará dret a un dels tres premis que se sortejaran el tercer y últim dia de ball durant el transcurs de la primera part.

El saló estará ricament adornat y encatifat per tots tres balls.

Se prega als senyors socis se serveixin passar a recullir l'invitació pera aquests balls a Secretaría, puig essent de carácter extraordinari no será permés péndrehi part a qui no vagi proveit de la corresponent contrassenya.

En aquest mateix Centre'l 28 de janer a les nou de la vetlla en punt, tindrá lloc una gran funció.

Heusaquí el programa: Simfonia; «L'agricultor de Xicago», «Sirena», de l'A. Mestres, y ball de societat.

La Secció Recreativa del Centre d'Unió F. N. R. del Districte III ha organisat quatre balls de disfresses que tindran lloc els dies 27 de janer, 3, 10 y 17 de febrer.

Pera el primer ball, que tindrá lloc el prop-vinent dissabte, la Junta ha adquirit quatre valiosos premis que seran adjudicats a les quatre disfresses que per la riquesa, bon gust y originalitat de sos trajos se'n tassin acreedores a judici d'un competent jurat.

Ha sigut exposat en el vestíbul del Centre d'U. F. N. R. del districte II un bonic cartell, obra del conegut dibuixant don Benet Baqué, pera anunci dels balls de disfresses que la secció recreativa de dita entitat celebrará els dies 27 del corrent y 1, 10 y 17 de febrer.

Pera'l primer de dits balls, que se celebrará de Sant Pere, 38, principal), s'han emés un brará en els salons del domicili social (Baix nombre molt reduit d'invitacions d'home; els socis als quals interessi obtenirne alguna són pregats de passar per Secretaría avui o demá, de deu a dotze de la nit.

De l'Ajuntament

Repartiment de premis

Ahir amb motiu de verificarse'l segon Congrés d'Higiene Dental Escolar, se congregaren en el Palau de Belles Arts tots els alumnes d'ambdós sexes que assisteixen a les escoles públiques municipals, pera esser sotmesos per un Jurat técnic nomenat a l'efecte a un rigorós examen y veure l'estat sanitari de les seves boques.

Els premis, que en número de 600 s'adjudicaren, consistiren en quantitats en metálic y mencions honorífiques, y recaigueren a criteri del Jurat en els alumnes que en més bones condicions d'higiene tenien la seva boca.

La repartició de premis tindrá lloc el dia 4 de febrer del present any.

L'acte d'ahir honra al Cos Odontológic Municipal.

Ja era hora!

En ausencia del senyor Mir y Miró, s'ha encarregat de la presidencia de la comissió de Governació el senyor Vallés y Pujals.

Vaja, pobre xicot, bé li ha costat prou l'arribarhi. Ja estará content!.. L'enhorabona..

Comissió de Foment

La comissió de Foment té en projecte fer marges de contenció al Torrent d'Estadella, fer aceres y passos empedrats als carrers de Cervantes, Llibertat, Vulcano, Quevedo, Llealtat, Perill y altres de Gracia, destinanthi 50,000 pessetes, subastar l'empedrat d'un tros de la carretera de can Tunis, el tros comprés entre'l fielat a la Riera de Magoria, passant per la barriada del Port, y altres, per 1.160,132'70 pessetes, y subastar per 129,999'94 pessetes el pavimentat de les rambles de Canaletes, Estudis, Sant Josep y Caputxins.

D'una queixa

Hem rebut un atent B. L. M. del tinent d'arcalde del districte VI, senyor Esteve Marata, notificantnos que atenent la queixa que publicárem ahir referent a l'estat del carrer de Mallorca, entre Villarroel y Casanovas, ha oficiat a la comissió de Foment y a l'arcalde, demanántloshi que l'arreglin.

Mercés per l'atenció.

Diverses

La subcomissió d'abastament ha designat als senyors Serra y Fornells, Ardura, Gufalons y Condomines, pera dictaminar sobre'l projecte de bases pera el funcionament de la direcció general de mercats, y als senyors Balugera, Condomines y Serra y Fornells, pera entendre en lo referent a l'Abasseria central.

—Han solicitat el Palau de Belles Arts, l'Unió de Viticultors de Catalunya pera ferhi un festival; el Comité de corporacions populars pera celebrarhi el Congrés de la Llibertat, y el Círcol Odontológic pera efectuarhi la distribució de premis als nens de les escoles premiats en el concurs de que parlem en altre lloc.

Als noesperantistes

L'HORA ES ARRIBADA

Volem els esperantistes liquidar amb els indiferents y adversaris. Hem intentat ferho ja multitut de vegades, peró ha estat potser pels medis que fins ara s'han empleat; la veritat es que encara no hem lograt nostre propósit. Hem invitat a la polémica y han fet el desentés.

Estan en organisació una serie d'actes públics, de mitings, amb tribuna lliure, amb nostra invitació a la controversia, a la defensa y justificació de l'actitut que cada hu observi davant el trascendental problema d'un idioma internacional. Es aquest un problema que no permet l'indiferencia de cap home honrat. Se comprén l'indiferencia envers l'esperanto, si bé tant sols justificada per la ignorancia, peró l'indiferencia envers el problema d'un idioma internacional no's comprén pas.

Els esperantistes, sens dubte per esser els qui més conscients som respecte aquesta questió, y per lo mateix els qui millor y més intensament veiem la seva trascendencia, ens creiem en el deure de cridar l'atenció de tothom, pera despertar l'interés que's mereix.

Nosaltres ja portem la solució amb l'esperanto y no podem permetre que qui no porti cap solució, no s'interessi per l'esperanto, sense provar que la nostra es errónia. Y com tothom no'n sab d'altra, volem esbrinar per qué no es tothom partidari de aquesta.

Es també an aquest fi que está en projecte y aviat será realisat la publicació d'un periódic, «Iber'-Amerikó», redactat en castellá, especialment y amb l'exclusiu fi d'estudiar aquesta questió amb el concurs de tothom, sigui qualsevulga la seva opinió sobre'l problema o la seva solució. Aquest periódic recullirá totes les alusions que's fassin sobre aquesta questió, les respondrá acceptant totes les opinions, talment que sigui una acabada enquesta relativa al trascendental problema d'un idioma internacional y la seva solució.

Volem, en una paraula, fer veure a tothom la trascendental importancia d'aquesta questió pera la mateixa evolució y vida de la humanitat, tant com per son progrés, y volem, per tant, formar un estat d'opinió general pera influir y tenir forsa davant les autoritats de tota mena pera assolir per via positiva resultats práctics.

DELFI DALMAU

Borsa del Treball de Barcelona

(Baixos de la Diputació Provincial)

Dia 23 de janer de 1912

Ofertes

137 Recader, 14 a 15 anys.
138 Mestre de primera ensenyansa, bona lletra y cant escolar, 25 a 45 anys.
139 Meritori, 15 a 16 anys.
140 Aprenent pera elaboració pa de Viena.
141 Groom, 14 anys.
142 Corredor perfumeria práctic, sou y comissió.

Baixos

179 Recader.
29 Escriptori.
70 Meritori.
71 Escriptori.
31 Dependent.
87 Escriptori.
2,480 Ferrer.
2,550 Meritori.
25 Meritori.
2,463 Escriptori.
58 Escriptori.
59 Meritori.
127 Mosso.
105 Meritori.
117 Mosso.
2,525 Meritori.
87 Meritori.
112 Mosso-porter.
97 Tenedor.
15 Meritori.
128 Repartidor.
80 Escriptori.
96 Dependent.
10 Meritori.
28 Meritori.

Ofertes

143 Meritori adelantat práctic comptabilitat y bona lletra, 16 a 18 anys.
144 Mestre primera ensenyansa amb títul.
145 Taqui-mecanógraf d'uns 25 anys práctic, indiferent sigui senyoreta.

Baixes

2,499 Fuster.
2,569 Mestre.
93 Tenedor.
2,564 Mestre.
118 Llauner.
120 Corredor.
101 Meritori.
2,573 Calefacció.
2,550 Meritori.
2,520 Taqui-mecanógraf.
42 Corredor perfumeria.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 24, de 10 mati a 9 nit

La «Gaceta»

Publica:

Reial orde rectificada, referent a la celebració a Espanya del segon Congrés internacional de Ciencies Administratives.

Anunciant la existencia de casos de cólera a Verein, illa del Golf Pérsic.

Deixant sense efecte la circular referent a l'estat sanitari del territori austriac.

Anunciant la existencia de casos de peste a Pará, port sobre'l riu Pará, Atlántic (Brasil).

Arcalde processat

Oviedo. — El jutjat de Castropol ha processat a Josep Villamil, arcalde de Boal, per falsificació de documents electorals.

Estrena teatral

Al Teatre de Ira Princesa s'estrená anit una comedia en tres actes, den Linares Rivas, inspirada en una obra húngara titulada «Doña Desdenes».

El primer acte es ingeniós, el segon pintoresc y agradable; el tercer decau bon xic.

La comedia es lleugera, molt ben presentada, y fou admirablement interpretada.

El senyor Linares Rivas sortí a l'escena algunes vegades.

Aquesta comedia es arranjament de una opereta que s'estrená a París amb molt mal éxit, titulada «Guerra franca» y que aviat se estrenará com opereta a l'Eslava amb el títul «Los húsares del Kaiser».

CONGRES

Sessió del dia 24

Baix la presidencia del comte de Romanones s'obre la sessió a les 3'40.

En el banc blau hi ha el quart del Govern y els ministres de la Governació y de Foment.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs y preguntes. — El senyor AZCARATE diu que'l dilluns darrer seguia la sessió dins de la més perfecta normalitat y de sobte, sense que se sápiga l'origen, circularen els rumors de crisi.

Exposa suscintament tot lo que ocorregué aquella nit y lo que la prempsa deia al dia seguent.

Com corolari a tot això, el senyor Canalejas ha dit als periodistes que no ha ocorregut res.

Adverteix que'l Parlament té dret a enterarse de tot lo que passa en la esfera del Govern.

Per lo tant, prega al senyor Canalejas que aclareixi els fets y dongui al Parlament les degudes satisfaccions.

El senyor CANALEJAS agraeix aquesta petició del senyor Azcárate y diu que pot assegurar que ni un moment li ha mancat la confiansa de la corona y que dintre del Govern no hi ha hagut la menor discrepancia que pogués donar motiu a una crisi.

Afirma per lo tant, que aquesta no ha existit.

S'ha creat en el saló de conferencies, sense que se sápiga per quin motiu, ni per qui.

Assegura que permaneix en el banc blau assistit per la confiansa del rei y la de la majoria.

Manifesta que mentres tingui l'honor d'exercir les funcions que li estan confiades, no se produirá cap crisi que no sigui fundada en una acció parlamentaria. (Aplaudiments de la majoria.)

El senyor SORIANO: Y el senyor Maura, no parla? (Rialles.)

El senyor AZCARATE rectifica y diu que si no hi ha hagut falta de serietat en el Govern, n'hi ha hagut en la majoria.

Veus: En la majoria, no.

El senyor AZCARATE Us atreviríeu a negar que'l dilluns tots vosaltres creieu en la crisi?

Veus: No, no. (Protestes dels liberals y republicans.)

El senyor AZCARATE: De manera que'l viatge del senyor Canalejas al palau el dilluns a la nit, fou sols pera parlar de recompenses?

Dirigintse ala majoria diu que, en efecte, aquesta no s'ha dividit. (Rumors.)

Qué més voleu que digui en vostre obsequi?

La contestació del senyor Canalejas clar es que está concebuda en termes parlamentaris.

Explica lo que s'entén per confiansa de la corona, en la qual hi ha que distingir dos aspectes: el personal y el constitucional.

Afirma el senyor Azcárate que'l rei comparteix la sobirania amb el Parlament y, per lo tant, necessita supeditarse sempre a les conveniencies de la vida nacional.

Acaba insistint en que, per més que ara'l negui, el dilluns tots créiem en la crisi.

El senyor CANALEJAS, al rectificar, diu que en tot lo que s'ha parlat sobre aquest assumpte, no haurá topat el senyor Azcárate amb cap manifestació de persona autorisada, perqué'ls ministres sempre negaren la crisi.

No vol entrar ara en una discusió sobre'l tema de les atribucions constitucionals del rei, per més que hi aniria de bon grat. En tot cas, el monarca té'ls seus ministres responsables.

Insisteix en creure que comptá amb la adhesió de la majoria. (Aplaudiments d'aquesta.)

El senyor MAURA s'aixeca en mitg de gran espectació.

Manifesta que no ha tingut més intervenció en aquest assumpte que la que segueix:

El diumenge avant-passat fou cridat a consulta pel rei.

Así que va rebre l'avís va anar a veure al senyor Canalejas, perqué desitjava escoltar abans an aquest que al rei.

Va escoltar a un y altre y a tots dos els va manifestar que creia que'l senyor Canalejas devia presentarse al Parlament al cap del Govern, perqué no hi havia motiu pera altra cosa.

Respecte als rumors del saló de conferencies, que no nega, diu que mai va creure en ells. (Aplaudiments dels conservadors.)

El senyor IGLESIAS (Pau) diu que quan la prempsa ha dit tot lo que ha dit no s'ho inventaria.

El senyor Maura, afegeix, ha negat ara

cosa, que se li atribuía y que ha motivat totes les alarmes hagudes.

No troba clara la situació y creu que si la majoria no ha quedat en ridícol, com diu el senyor Canalejas, la corona no ha quedat gaire a cobert de les sospites de la seva intervenció en la crisi. (Rumors.)

Acaba dient que no satisfaran al país les explicacions que aquí s'han donat aquesta tarde.

El senyor CANALEJAS celebra el zel monárquic del senyor Iglesias (Rialles), peró diu que no hi ha necessitat, perqué la corona está a cobert de tota sospita.

Assegura que la corona no ha tingut la menor intervenció en la crisi. Si de cas n'hi ha tingut ha estat pera lamentar que se intentés produirla.

El senyor IGLESIAS insisteix en que aquestes explicacions no satisfaran a ningú y el país dirá que's tracta d'una farsa més.

El senyor SORIANO diu que té raó el senyor Iglesias, y que, pesi als dos puntals y estones, de la monarquía, se plantejará un debat molt més fondo que'l que avui se desenrotlla. Se discutirá el régim, que es de lo que's tracta.

Se dirigeix al senyor La Cierva y li diu que no tombi l'espatlla, perqué s'han de veure les cares.

Li dirigeix alguns apóstrofs que produeixen rialles en una part de la Cambra y protestes en l'altra.

El PRESIDENT invita constantment a l'orador a que's dirigeixi a la Cambra, sense singularisar a cap diputat.

El senyor SORIANO: Es que quan veig al senyor La Cierva no ho puc remeiar. (Rialles, protestes y cops de campaneta.)

No'ns hem oblidat de S. S. y ja som aquí.

Li diu al senyor Maura que no pot tolerarse que permanexi arrogantment mut en tots els debats, sense exposar el seu criteri en assumptes que interessen al país.

En el debat Ferrer se va contentar S. S. amb algunes interrupcions y lo mateix pretén fer en el debat que ara s'inicia. Això no's pot tolerar.

Se renua el debat polític.

El senyor BARRAL hi intervé y comensa tractant de lo ocorregut a Valencia l'estiu passat, atribuint la principal responsabilitat a les autoritats. (La Cambra's distreu.)

Explica l'origen dels successos en la forma coneguda.

S'exten en consideracions sobre'ls resultats de la declaració de l'estat de guerra a la provincia de Valencia y afirma que desde'l moment en que's va publicar la llei marcial, tota la regió va quedar sotmesa a una sola voluntat, a estones justa y a estones arbitraria.

S'ocupa de la repressió portada a cap y diu que se sembla molt a la de 1909.

Relata els successos y afirma que no foren revolucionaris.

Se queixa del tancament de les societats obreres y de l'Escola Moderna.

Afirma que la censura prohibia que's publiquessin fins les declaracions que'l senyor Canalejas feia als periodistes a Madrid.

Ataca a les autoritats de Valencia y censura la preponderancia que han pres els carlins valencians, afirmant que fins les autoritats els protegeixen en les eleccions.

Diu que això es una vergonya pera el Govern.

Censura les coaccions que s'han exercit amb els republicans.

El senyor CANALEJAS li contesta. Diu que la vaga de Valencia fou revolucionaria.

Justifica les mides que s'han adoptat y diu que si el criteri del governador amb la prempsa hagués sigut el que senyala el senyor Barral, no s'hagués publicat «El Pueblo».

Declara que les vagues en les quals se dispara contra la forsa pública no són pacífiques.

Afirma que solament hi hagué les detencions necessaries, quedant presoners els qui estaven encartats.

Alludeix a les escenes de Cullera, Alcira y altres poblacions.

Parla de l'inducció indirecta y diu:

Vareu fer cas de les preses que's deien maltractats y vareu convertir el rumor en afirmació.

«El Pueblo» digué tals enormitats de crueltats que era cosa d'avergonyirse y convidá a mítings en el extranger pera ultratjar a Espanya.

Nega que la sospensió de les garanties portés aparellada cap sospensió y afirma que la mesura s'aplicá sense rigors.

Declara que obrá el Govern amb prudencia, peró sens deixar de complir nostres obligacions, donces teniem rezels, diu, y seguírem tenintlos respecte a la situació política valenciana.

El senyor BARRAL rectifica. Insisteix en les seves apreciacions de que no fou revolucionaria la vaga.

Respecte a la denuncia de torments diu que ell complí amb son dever dintre de la llei y que'l fet de que hi hagués hagut torments no era denigrant pera la patria, sinó pera les autoritats o funcionaris que haguessin delinquit.

Estaven les Corts tancades y no podin dir res. Tenia de váldrem d'altres medis pera fer arribar la queixa y demanar que se aclarís lo que hi hagués de cert.

Nega que perseguís amb això cap finalitat política.

(A la Cambra hi ha molt soroll y no se sent bé a l'orador.)

Acaba dient el senyor Barral que com a home y com a diputat ha procedit rectament complint amb son dever.

Se sospen el debat.

S'entra a l'orde del dia y s'aprova en votació definitiva per medi de boles un projecte de llei concedint una pensió a don Vicens Gimeno y Domínguez, exinspector de vigilancia.

De la mateixa manera s'aproven projectes de llei concedint pensions a les viudes del tinent coronel d'artilleria don Josep Royo y del comandant don Enric Guiloche.

Se posa a discusió el projecte de llei establint el procediment pera processar als diputats y senadors que delinquin.

El marqués de FIGUEROA defensa el seu vot particular al dictamen.

Diu que amb el projecte se vé a establir un privilegi a favor del Tribunal Suprem respecte dels demés tribunals pera processar als representants y representats.

Defensa la competencia del Consell Suprem de Guerra y Marina pera entendre en tots els projectes contra senadors y diputats que siguin militars.

El senyor ALBA, president de la comissió dictaminadora, li contesta. Diu que'l sentir de la majoria aixís com el sentir del Govern y d'altres fraccions de la Cambra está concretat en el dictamen que té l'honor de defensar.

Declara que'l Govern no té criteri tancat respecte a la solució del problema, encara que enten com millor la que estableix en el projecte.

Justifica que s'hagi concedit solament jurisdicció al Tribunal Suprem inclós pera els militars, per considerar a l'exèrcit com bras de la patria peró no com orgue del Dret.

Sosté que no hi ha diferencia en certs fins entre'ls homes civils y els militars y diu que proven aquest criteri opinions tan autorisades com les dels generals Martínez Campos y López Domínguez.

Recorda que'l senyor Silvela en una notable monografía parlá de sotmetre aquest genre de delictes exclusivament al Tribunal Suprem.

Afirma que'ls diputats que són militars, en aquells delictes que afecten a la disciplina, quedaran sotmesos a la jurisdicció del Consell Suprem de Guerra y Marina, que en tals casos es l'únic competent.

El marqués de FIGUEROA rectifica y diu que desde'l moment en que no's nega la competencia del Consell Suprem de Guerra y Marina pera el coneixement de determinats delictes comesos pels diputats o senadors que siguin militars, solament está separat del parer de la comissió en que ell creu que tal criteri deuria consignarse en el dictamen.

Se llegeix una esmena firmada per alguns diputats ministerials a l'article primer del projecte en la qual se proposa que's consigni el criteri mentat.

El senyor ALBA diu en nom de la comissió que ni aquesta ni el Govern estan animats d'esperit d'intransigencia en tal assumpte.

Se sospen el debat.

Se llegeix una proposició incidental del del senyor Salillas demanant que s'inscriguin en el Saló de sessions de la Cambra amb lletres d'or els noms dels catorze diputats que firmaren el projecte de Constitució de l'any 1812.

El senyor SALILLAS defensa la proposició.

El senyor CANALEJAS s'associa a l'homenatge proposat pel senyor Salillas.

El PRESIDENT proposa que la proposició quedi immediatament aprovada sense que, com preveu el reglament, passi a estudi de la comissió corresponent.

El senyor DATO en nom de la minoría conservadora,, s'adhereix a la noble proposta del senyor Salillas.

Per unanimitat queda aprovada la proposició.

El senyor ROMEO demana que, en vista de que en determinades comarques ont se cultiva blat ha sigut bona la cullita y en altres ont les quals se cultiva oli la cullita ha sigut mala, se concedeixi an aquestes comarques prórroga pera la redempció a metálic dels quintos de l'últim reemplás.

El senyor CANALEJAS diu que tractantse solament d'aquest cas particular no té inconvenient en posarse d'acord amb el ministre de la Guerra pera veure d'accedir a la petició.

S'aixeca la sessió a les 7'20.

SENAT

Sessió del dia 24

El senyor López Muñoz obre la sessió a les 3'30.

Al banc blau, els senyors Luque y Pidal.

La concorrencia es escassa en escons y tribunes.

Pregs y preguntes. — El senyor bisbe de JACA demana a la Mesa que posi en coneixement del senyor Barroso el seu preg de que's retiri la guarda civil que está concentrada en diversos punts.

El general LUQUE, d'uniforme, puja a la tribuna y llegeix un projecte de llei ascendint a coronel al tinent coronel Fernández Silvestre.

El marqués de PORTAGO pregunta en quina forma's fa l'adquisició de materials d'obres públiques.

El senyor POLO Y PEYROLON demana que s'amplii el plas pera la redenció a metálic del servei militar actiu.

El ministre de la GUERRA diu que'l plas acabá fa un mes y mitg.

Declara que portará l'assumpte al Consell de ministres.

El senyor POLO Y PEYROLON agraeix la contestació del ministre.

Després pregunta els fonaments de la darrera crisi.

El ministre de la GUERRA li contesta que res sab sinó lo que diuen els periódics.

El senyor RODRIGUEZ DE CEPEDA se adhereix al preg del senyor Polo y Peyrolon.

S'entra en l'orde del dia y s'aprova el projecte de llei fixant les forses de terra pera 1912.

Se posa a debat el projecte de llei fixant les forses navals pera el corrent any.

El senyor ALLENDE SALAZAR consum un torn en contra del dictamen.

El ministre de MARINA li contesta defensant el projecte.

Jura el cárreg de senador el baró de la Torre.

Rectifiquen els senyors Allende Salazar y ministre de Marina.

El senyor FERRANDIZ consum un altre torn en contra del dictamen.

Jutja excessiva la plantilla de tinents de navili.

El ministre de MARINA li contesta, dient que les plantilles acordades són necessaries.

Diu que además está pendent el projecte fixant les plantilles generals de l'Armada.

Queda aprovada la totalitat del dictamen.

Després s'aprova l'article primer.

El general AUÑON fa observacions a l'article segon, y pregunta com no s'incloen en el projecte les forses d'infanteria de marina que estan a Larache y Alcassarquivir.

El ministre de MARINA diu que'ls dos batallons que estan a Larache y Alcassarquivir no consten més que de 800 y 400 homes, respectivament, y per consegüent queden dintre del projecte.

Afirma que dites forses estan sols accidentalment en aquells punts, complint una missió de policia.

El comte de ESTEBAN COLLANTES, que acaba d'entrar a la Cambra, diu que ha sentit haver arribat tart a la sessió, puig pensava demanar explicacions sobre la suposada crisi.

S'extranya de que'l ministre de Marina digui que les forses de Marina que's troben a Larache y Alcássar sols compleixin una missió de policia, y demana explicacions sobre aquest punt.

El ministre de MARINA diu que no pot donar explicacions sobre aquesta qüestió.

El comte de ESTEBAN COLLANTES insisteix en sa petició

El PRESIDENT el crida a l'orde, pregantli que no insisteixi en demanar explicacions sobre punt tan delicat.

S'aprova el projecte de llei que's discuteix.

Després de declarar l'urgencia s'aprova en votació definitiva el citat projecte de llei, el referent a les forses de terra y el relatiu a ferrocarrils secundaris y estratégics, després d'haver demanat el senyor Sánchez Albornoz que's subsanés un error comés en aquest darrer al fixar en 260,000 pessetes en lloc de 250,000, com s'acordá, el máximum de subvenció, a lo que s'accedeix.

S'aixeca la sessió.

POLÍTICA BUFA

LA CRISI FANTÁSTICA

Madrid, 24, de 10 matí a 11 nit

La prempsa de Madrid

Diu «La Mañana» que entre'ls conservadors que assistiren al banquet de palau se comentava la crisi y un de ells molt significat digué:

—Sí que n'hi ha hagut de crisi; peró del partit conservador, que pujá al poder ahir tarde y que ha caigut aquest matí.

«El Liberal» diu que'ls conservadors han caigut en ridícol perqué han sigut rebutjats per la opinió.

«A B C» diu que n'hi ha hagut prou amb que, a l'esser possible'l plantejament de la crisi, se digués que podien torpar al poder pera que determinats elements polítics no sols parlessin de realisar campanyes violentíssimes, sinó d'excitar als obrers a una vaga general.

Això es intolerable.

La vida del país no pot estar sotmesa an aqueixos agitadors polítics, dels quals no'n volem ara analisar la raó o mancá de raó, peró el mal que fan als interessos d'Espanya es evident.

«El País» elogia els acords de la Conjunció republicana-socialista presos anit y diu que, com això que ha ocorregut ara no es més que un compás d'espera, y subsisteix la menassa del maurisme es precís que als republicans no els trobi desprevinguts aquest.

«El Universo» diu:

Fins ara no se sab d'una manera oficial y potser no se sápiga mai, perqué's va presentar la nuvolada y per qué s'ha esvait en tan breu espai de temps.

Lo que no ignora ningú es que qualsevol dia tornará a reproduirse'l fenómen atmosféric en forma de aurora boreal.

De manera que res de crisi!

Tothom la va donar per certa y els enemics del régim no dubtaren que'l Govern democrátic lliberal estava en la agonia, y tingueren per cosa segura, irremeiable, la tornada den Maura al poder.

Heusaquí que la suposada y nebulosa crisi ha servit pera que s'aclarin moltes coses; perqué s'ha donat el cas singularíssim, insólit, de que'ls elements revolucionaris, sobre tot els de la Conjunció, fixessin clarament la seva actitut.

Els conjuncionistes, que s'havien proposat combatre al senyor Canalejas fins a ferlo caure com home més funest pera la llibertat que'l propri Maura, en quant vegeren an en Canalejas vacilant tiraren a terra les armes de la retórica amb que l'hostilisaven en el debat polític, convertintse en els seus defensors més acérrims.

Parla el President

El senyor Canalejas ha rebut avui la domiciliaria entrevista amb els repórters, y, com era natural, ha comensat sa conversa aludint a tot lo que s'ha dit sobre la crisi desde'l dilluns.

—No hi ha hagut tal crisi, ha dit el president; tot ha sigut el somni d'una nit d'hivern en el saló de conferencies.

De la llista de crisis conjurades hi ha que esborrar aquesta, que ni sisquera ha arribat a intent.

A seguit el senyor Canalejas ha trassat el programa parlamentari pera avui y pera demá.

Ha comensat per donar compte de dues entrevistes que ha tingut aquest matí amb els presidents d'ambdues Cambres, pera convenir, o millor dit, ratificar la marxa dels treballs parlamentaris.

El senyor Montero Ríos no assistirá aquesta tarde al Senat, per no trobarse encara restablert.

Suposa el senyor Canalejas que la pregunta que té anunciada el bisbe de Sacro Lirio sobre la crisi, no la fará, en vista de que no hi ha hagut tal crisi.

De totes maneres, el quefe del Govern no podrá contestarli, per tenir que passar la tarde en el Congrés.

En l'Alta Cambra s'aprovaran avui els projectes de llei fixant les forses permanents de mar y terra.

Al Congrés continuará el debat polític.

Avui parlará el senyor Barral.

El quefe del Govern ignora si será ell qui li contesti, o algun ministre; dependrá dels termes en que s'expressi el diputat republicá.

—Jo, deia el senyor Canalejas, no voldria que's prengués a descortesia el que deixés de contestar an alguns oradors, peró el Govern ha acordat establir un torn pera intervenir en el debat y els ministres tenen desitg de fer ús de la paraula.

Demá parlará don Melquíades Alvarez, y an aquest senyor es clar que li contestaré jo, puig haurá d'aludirme personalment.

Aquesta tarde, després del debat polític, continuará la discusió del projecte de llei jurisdiccional pera processar a senadors y diputats.

El marqués de Figueroa apoiará el seu vot particular y probablement li contestará el president de la Comissió, senyor Alba.

El Govern, sentintho molt, no pot admetre aquest vot particular; per lo tant el votarem nominalment, pera veure si s'accepta o se rebutja per la Cambra.

A rebre'l príncep de Mónac, que arribará aquesta tarde a Madrid, hi aniran, en representació del Govern, els ministres de Estat y Marina.

Demá assistirá l'ilustre hoste a una cassera, invitat pel rei.

Per aquesta raó, el Consell de ministres al Palau s'ha traslladat al divendres.

Preguntat el senyor Canalejas sobre lo ocorregut anit a Bilbao, ha contestat que ho ignorava, peró que no devia d'haver revestit importancia, quan el governador de Biscaia no li ha comunicat.

Desordes a Bilbao

Bilbao. — Els rumors de crisi arribats a Bilbao varen donar lloc anit a un comentat acte.

El partit conservador, pera festejar el sant del rei, va celebrar una vetllada en el saló Olimpia y després hi hagué un banquet en la terrassa del Club Náutic, al qual hi concorregueren els socis monárquics y les

Davant del Club se va reunir molta gent, autoritats.

atreta per la banda de música del regiment de Garellano, que amenissava la festa.

Al final d'una pessa, els grupus, creient que la festa tenia relació amb la crisi y la suposada pujada al poder dels conservadors, esclataren en xiulets y moris an en Maura y després apedregaren la terrassa y quedaren fets bossins dos grans cristalls y va resultar ferit un xicot de 15 anys.

Lo de Melilla

El general Aguilera diu que a Melilla hi haurá guerra per temps

Córdova. — Ha passat per aquí, cap a Madrid, el general Aguilera.

Sortiren a saludarlo a la estació nombrosos amics.

El general estigué deferent amb tots els que'l saludaren.

Va dir que hi havia guerra a Melilla per temps, y com que creix l'alarma quan un centenar d'homes embarquen cap a Melilla, será difícil enviar un exércit d'ocupació en proporció considerable y més quan no disposem del diner precís pera el sosteniment de la campanya.

Si poguessim atráurens a determinats quefes de les cábiles, seria profitós, ja que no podem lograr altra cosa.

Es la de Melilla una campanya «sui generis» en que tot treball d'atracció dels rifenys es ben poc.

—Es cert, mon general, li preguntaren, que ha presentat la dimissió del son cárreg per certs disgustos que amb el general Larrea ha tingut?

—No tenen cap fonament tals rumors, ja que en Larrea y jo som molt amics y desde la guerra anterior l'amor que'ns professem es entranyable.

Tampoc es cert, ha afegit, que hi hagi tingut disgustos amb el general Aldave.

La meva dimissió l'ha motivat l'estat de la meva salut.

Firma règia

El rei ha firmat els decrets de Guerra que segueixen:

Concedint el mando de la primera mitja brigada de la segona brigada de cassadors al coronel Paez Jaramillo.

Nomenant pera el mando del regiment de Africa al coronel Villalba.

Madrid, 24, de 11 a 1 matinada

Més manifestacions del general Aguilera

El general Aguilera, conversant amb un periodista, ha dit lo següent, ratificant lo ja exposat en altre telegrama:

Algú ha volgut presentarme davant la nació com a contrari al criteri que's segueix pera guerrejar al Rif.

Es inexacte. He deixat el mando de la divisió perqué les penalitats de la campanya han minat la meva naturalesa obligantme a demanar que se'm rellevés.

No es veritat que califiqués de comedia les operacions de Melilla.

La campanya será interminable si no's realisa una operació arribant les forses a les cábiles que encara que's diuen amigues proporcionen homes y armes a l'enemic arrasantles completament y fent cas omís dels seus pregs y falses promeses de pau.

Després d'això hi ha que practicar una política d'atracció.

El moro, després de castigat, vindria a nosaltres y l'atendriem otorgantli els medis de vida que ara no té.

El general Aguilera s'ha negat a donar la seva opinió respecte de les darreres operacions pera evitar males interpretacions.

Negá que fossin certes les declaracions que li atribueixen els periódics com fetes a Córdoba, assegurant que desde que desembarcá no ha parlat fins ara amb els periodistes.

Madrid, 24, de 11 a 1 matinada

Impresions del Congrés

Les impressions sobre'l debat polític del Congrés són molt variades.

Se considera generalment que'l senyor Canalejas ha estat hábil al contestar al senyor Azcárate sobre l'intent de crisi, peró els mateixos lliberals reconeixien que no era possible que les seves paraules portessin el convenciment a ningú respecte a que no havia ocorregut res.

Se conceptúa que en Pau Iglesias y el senyor Azcárate han estat fluixos y que únicament els animava el desitg de sortir del pas pera complir el dever.

Els ministerials creuen que'l Govern s'ha afiansat per una temporada.

Els conservadors insisteixen en que la crisi queda latent y que quan menys se pensi resongirá y sense que ningú ho cregui allavors deixará el Poder el senyor Canalejas.

Els republicans estan satisfets y diuen que s'oposaran a que pugi el senyor Maura.

Don Josep Zulueta

Don Josep Zulueta ha quedat d'acord amb el ministre de la Guerra pera visitarlo un d'aquests dies y parlarli de la renovació de sementals de la remonta d'artilleria a Catalunya y de la construcció d'un quartel pera tropes de cavalleria a Vilafranca del Penadés.

La redempció a metàlic

El ministre de la Guerra dirigirá aquesta nit per telégraf una reial orde als governadors militars prorrogant el plas pera la redempció a metálic dels mossos que ingressin en caixa fins el 31 del corrent.

Els bladers

Els diputats representants de districtes bladers s'han reunit aquesta tarde en el Congrés pera posarse d'acord sobre diversos punts que han de tractarse en l'assamblea que's celebrará el divendres, entre altrés els relatius a les tarifes de ferrocarrils y a la persecució del contraban a fronteres y ports y la creació d'un Banc Agrícola.

Lo dels suplicatoris

En la darrera part de la sessió del Congrés que ha estat dedicada a la qüestió dels suplicatoris, el senyor Alcalá Zamora, d'acord amb la comissió dictaminadora en el projecte de llei senyalant el procediment pera processar a senadors y diputats, presentá una esmena interessantíssima que equival a una tranzacció entre'ls desitjos dels conservadors y els del Govern sobre l'intervenció del Consell Suprem de Guerra y Marina en els delictes que cometin els representants del país que siguin militars.

L'esmena consta de quatre articles.

Pel primer se proposa que la comissió presenti una proposta d'amplitut de criteri pera examinar la qüestió y admetre les iniciatives pera arribar a una armonia.

L'article segon diu que la jurisdicció del Tribunal Suprem quedará respectada amb arreglo a l'article 49 de la Constitució.

L'article tercer preveu que pera'ls delictes essencialment militars se mantindrá la jurisdicció del Consell Suprem de Guerra y Marina restringintse dintre dels límits de la competencia.

L'article quart fa notar que aquesta solució se va sotmetre al Parlament en 1906 com a projecte que ha servit de base al dictamen.

Proposa també l'esmena la següent adició a l'article primer del dictamen:

«Els casos en els quals ha d'entendre'l Consell Suprem de Guerra y Marina seran els següents:

Quan els senadors o diputats siguin militars o marins.

Quan els fets pels quals se procedeixi estiguin compresos dintre de les lleis penals de l'Exércit o de l'Armada.

Quan el procediment no's dirigeixi contra altres representants de la nació per fets en els quals tinguin jurisdicció'ls tribunals ordinaris.»

Madrid, 24, de 1 a 3 matinada

Pels periodistes presos

Una comissió de diputats periodistes visitá al senyor Canalejas pera demanarli l'indult dels companys que sofreixen condemna per delictes polítics o socials.

El senyor Canalejas manifestá que veia amb simpatia la gestió y prometé fer quant pogués en favor de la petició.

Els comissionats sortiren molt ben impressionats de la seva entrevista amb el quefe del Govern.

«La Epoca»

Diu aquest periódic:

«No recullim quant han dit certs periódics referent a la suposada intervenció dels conservadors en l'últim conat de crisi; solament ens limitem a retirar la vista amb esglai y l'estómac amb fástic.»

En un altre solt diu el mateix periódic:

«El partit conservador ha acullit amb completa indiferencia les menasses fetes pels elements revolucionaris pera quan el rei entengui arribat el moment de que torni al poder el partit conservador, que's troba disposat a complir amb son dever.»

Noticies d'Estat

L'embaixador d'Italia en aquesta cort ha participat que avui ha comensat el bloqueig del litoral otomá del mar Roig, desde les illes Hoecita fins a Golfinaifae.

Se concedeix als barcos neutrals cinc dies pera sortir lliurement.

—A les festes que se celebrarán a Sofia amb motiu de la major edat del príncep de Bulgaria el 2 de febrer próxim, representará al rei d'Espanya nostre embaixador a Petersburg, comte de la Viñaza, acompanyat d'un ajudant del rei y de l'agregat militar de nostra embaixada a Viena.

Fransa estará representada en dites festes pel general D'Amade, Russia pel duc Wladimirowich, y Austria per l'arxiduc Josep.

El tenor Viñas al Palau

El tenor Viñas cantá anit a palau solament davant dels reis un escullit programa. Els reis estigueren cariñosíssims amb ell. El rei y la reina mare li oferiren premis pera la festa de l'Arbre Fruiter de Moyá.

Informació de l'extranger

Sobre l'incident franc-italià

«Le Matin» diu que l'incident franc-italiá pot considerarse solucionat.

Afegeix que pot afirmar que'l Govern italiá accedeix a entregar a les autoritats franceses els 29 passatgers turcs detinguts a Cagliari.

«L'Echo de Paris» diu que si els presoners turcs no són entregats avui, M. Barriere fixará un plas molt curt, expirat el qual el Govern francés pendrá disposicions que salvaguardin la dignitat y els interessos de Fransa.

Espanya y Fransa

«Le Matin» diu que M. Poincaré ha celebrat una llarga conferencia amb l'embaixador de Fransa a Madrid M. Geoffray.

Afegeix que als círcols competents domina l'impressió de que'ls gabinets de París y Madrid trobaran un terreny d'inteligencia que els permetrá encaminar les negociacions cap a una solució felís.

De l'Equador

Washington. — Comuniquen de Guayaquil que s'ha concertat la pau.

Els reis anglesos

Malta.—Han arribat els reis d'Anglaterra, essent aclamats per la multitut.

L'esquadra francesa'ls ha saludat amb les salves d'ordenansa.

Barco apressat

Perin, 24.—Els creuers italians han detingut el vapor austriac «Treguenz».

Terratrèmol

Lisboa, 24.—S'ha sentit una violenta commoció sísmica en el poble d'Alentejo.

No han ocorregut desgracies personals.

Nou Govern

Santiago de Xile. — S'ha constituit el nou Govern.

Un quadro espanyol

Roma, 24.—El príncep Doria ha comprat el quadro del pintor espanyol Moreira, titulat «Dia festivo».

Aquest quadro figurá en la darrera Exposició celebrada en aquesta capital.

El príncep el regalará a l'Academia espanyola de Roma.

Reformes a Fez

Tánger.—La primera reforma que's realisará a Fez, será l'instalació de la llum eléctrica y del telèfon.

El soldá ha expressat reiteradament los desitjos de que's fassin lo abans possible aqueixes reformes, y ja han comensat a fer els estudis corresponents uns enginyers francesos.

Informació de Catalunya

(Per correu)

BLANES, 24 janer. — El dia 27 d'aquest mes don Francisco Albareda donará una conferencia en l'Orfeó de Blanes, amb el següent tema: «Les causes de la tuberculosi y manera de combátreles».

LLIBRES

RAMÓN PELLA. — Tratado teórico - práctico de las marcas de fábrica y comercio, en España.

Don Ramon Pella es un dels nostres joves advocats més ilustrats y més competents. Per aixó, malgrat la seva joventut, els seus prestigis dintre del foru barcelonés són tan grans com merescuts y el seu «buffet» ben acreditat.

Prova d'aquest renom que s'ha guanyat el senyor Pella, n'es el que l'important casa editorial de Madrid, de don Victoriá Suárez, hagi solicitat son nom pera l'interessant «Biblioteca de Derecho y de Ciencias Sociales» que publica y que honren les firmes de López Moreno, Salillas, Altamira, Joaquim Costa, Hinojosa, Ugarte, Posada, Buylla, Bustamante y altres ilustres jurisconsults espanyols y els mestres extrangers Lombroso, Nicéforo, Schloss, Exner, Flora, Saviguy, Soleilles y altres.

El tema desenrotllat pel senyor Pella en el volum de més de 400 planes publicat per la casa Suárez, es de la especialitat a que s'ha dedicat més el jove advocat, una de les especialitats més interessants dintre del Dret modern y de les menys conreuades pels tractadistes espanyols, la de la propietat industrial. L'obra del senyor Pella se titula «Tratado teórico-práctico de las marcas de fábrica y de comercio en España».

No es un diari polític com el nostre, el lloc més a propósit pera fer un análisi crític d'una monografía jurídica com la del senyor Pella. Per aixó ens permetrá aquest que no entrem en dita tasca y que'ns limitem a agrairli l'ofrena que'ns ha fet de son llibre, a dir que aquest el considerem l'obra més completa (si es la primera de carácter general!) y més seriosa que sobre la materia desenrotllada pel senyor Pella s'ha publicat en idioma hispánic. La claretat d'exposició y el rigorós métode científic (qué es més que métode la Ciencia?) del treball del senyor Pella, el fan més estimable y acaben de ferlo útil y interessant, apart dels casos práctics que esmenta en l'obra, els apéndix de legislació y estatística que'l completen.

El primer capítol, no més bastaria pera fer honor a son autor. En ell, y sols en una vintena de planes, fa una claríssima y del tot original síntesi histórica del desenrotllo industrial y jurídic de les marques de fábrica en nostre país.

Es dit capítol un notable estudi de investigació personal, puig el senyor Pella se'l tingué d'empendre gairebé sense materials y sense guies.

En fi, el llibre del senyor Pella es recomanable no sols als conreuadors práctics o científics del Dret, sinó també als productors, als industrials y comerciants, que amb la seva activitat y amb la seva complexitat de relacions, estan orientant vers nous y interessants camins, la ciencia y la práctica jurídiques. — R. N. C.

Publicacions

Hem rebut el número present de «La Actualidad» amb la nodrida informació y colaboració de sempre.

Ningun enfermo del ESTÓMAGO é INTESTINOS
por crónica y rebelde que sea su dolencia debe desesperarse. Muchos son los que han consultado con notabilidades médicas de Paris, Londres, Berlin, New-York, Roma y Madrid, sin encontrar alivio con otros tratamientos y en cuanto dichos médicos les han recetado el ELIXIR
SAIZ de CARLOS
(STOMALIX)
han recobrado la salud con su uso, largos años perdida.
Con mucha frecuencia las fermentaciones anormales del estómago producen acedias y vómitos que se corrigen inmediatamente con este medicamento quitándose las náuseas, dolores, ardores epigástricos, aguas de boca y tendencia al vómito, la digestión se normaliza, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre, aumentando de peso si estaba enflaquecido.
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite por correo folleto á quien lo pida

PERE COROMINAS
LES HORES D'AMOR SERENES
3 PESSETES
DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui, dijous, 40.ª d'abonament, torn par, novena de dijous, 17.ª de dijous y diumenges. Ultima de «Il barbiere di Siviglia», última de nit de l'eminent barítton Stracciari, prenenthi part els célebres De Hidalgo, Perea, Nicoletti y Trevisan. A les nou. — En ensaig, «Mignon».

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATÓGRAF

Avui, dijous, sessions completes, de quatre a set tarde y de nou a dotze nit.

20 PELICOLES, 20

de veritable estrena, entre elles les sensacionals pelícoles

TEMPERAMENTO ROMANTICO
LA BOHEME (Pathé)
VENDIDO — BAJO LAS TINIEBLAS
FUGA MORTAL (Nordisck)
MAX VICTIMA DEL QUINQUINA
y LA PORTERA DE LA FÁBRICA

de gran sensació y 1,200 metres.

PREUS ECONÓMICS

Palcs sense entrada, 1 pesseta; butaca de preferencia, 0'50; entrada a platea, 0'25; primer pis, 0'15; segon pis, 0'10.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui, dijous, tarde, a dos quarts de cinc, tercera matinée de moda: el grandiós drama en 5 actes,

La vida es sueño

Nit, a un quart de dèu: el diàleg «En escena» y la preciosa comedia en tres actes, de gran èxit,

El alcalde de Zalamea

Demà, divendres primera representació de

HAMLET

5 decoracions de A. Ros y Güell

Dissabte, «Hamlet». — Diumenge, tarde: «El alcalde de Zalamea». — Nit, «Hamlet». —Se despatxa a comptaduría.

Teatre Tívoli

Avui, dijous, a dos quarts de cinc tarde, funció extraordinaria, grandiosa matinée. Primer, per darrera vegada y a petició de moltíssimes famílies, «El conde de Luxemburgo», per A. Arrieta, P. Montoro, M. Fernández, M. Pedrola, etc.; segon,

Lirio entre espinas

de Martínez Sierra, obra escrita sobre un episodi històric de la setmana, dita vulgarment, tràgica. — Nit, a un quart de dèu. Palcos, 10 pessetes; butaques, 2 pessetes. Primer (3 actes), «La niña de las muñecas», per A. Arrieta y P. Montoro: segon, «Lirio entre espinas».—Demà, divendres, 26, estrena a Barcelona de «La mujer divorciada», preciós arreglo de Josep J. Cadenas y mestre Lleó.

Teatre Novetats

Avui, dijous tarde, a les cinc, gran matinée de moda: primer, la célebre opereta en tres actes, «La casta susana»; segon, la genial artista

Tórtola Valencia

célebre ballarina creadora de poses helèniques y danses bíbliques. Butaca amb entrada, 1 pesseta; entrada general, 25 cèntims. — Nit, a les nou: primer, «La alegría de la huerta»; segon, estrena de la sarsuela en un acte, dividida en quatre quadros, llibre de Maximilià Thous, música del mestre Serrano,

El carro del sol

estrenantse 4 magnífiques decoracions del reputat escenògraf Josep Castelles; tercer, «El barbero de Sevilla»; TORTOLA VALENCIA Pròxima setmana, estrenes: «Papá Rafael» y «Miss Gravache».

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyia Larra - La Riva. — Avui, dijous, les dues comedies en dos actes. «Doña Clarines» y la nova d'extraordinari èxit, «Puebla de las mujeres». — Demà, divendres, funció a càrreg de l'Institut benèfic-social: «El abolengo» y «El nido».

Teatre Nou

Avui, dijous, 25, a un quart de cinc de la tarde, gran matinée de moda. Entrada 30 cèntims: primer, «El ilustre doctor», èxit de riure; segon, l'obra del dia,

LA CASTA SUSANA

èxit colossal, interpretació incomparable, ovacions delirants a tota la companyia.—Nit, a dos quarts de dèu, funció sencera, entrada 30 cèntims: primer, èxit colossal,

LA CASTA SUSANA

ovacions a Consol Baillo cantant el brindis del xampany y la cansó de la Susana; segon, estrena a Barcelona de la sarsuela en un acte y quatre quadros, original de M. Thous y música del mestre Serrano,

El carro del sol

estrenantse 4 magnífiques decoracions de Brunet y Pous y Giménez.

Teatre Apolo

Avui dijous, a les nou. Benefici del primer actor y director don Miquel Rojas. Primer, el célebre drama en tres actes y quatre quadros,

Un drama nuevo

segon, estrena del quadro dramàtic català,

Bestia assenyalada

acabant amb el conte

LOS AMANTES

Divendres, descans.—Dissabte, funció monstre: «La carcajada» y «Guzmán el bueno».

EL TALISMAN - Teatre Novetats

Ball de disfresses. Primer de febrer, vigilia de la Candelera, a dos quarts d'onze nit. ***Concurs de trajos y cabelleres. 10 premis, 10*** estan exposats en la Sastrería New-York del carrer de Ferrán. ***JURAT, TOT EL PÚBLIC. Un milionari vol casarse per sorteig. Gran sorpresa*** per notables artistes. ***Importants regals.*** Títul caballer, amb dos de senyora, ***4 pessetes, timbre inclós.*** — Pera palcs y títuls: Sastrería New-York, Café Novetats, Barberia carrer alt de St. Pere, 40; y pera més detalls, Méndez Núñez, 3 y 5, colmado.

FRONTÓ COMTAL

Avui, gran partit a les quatre tarde. Rojos: Sabarte y Salazar. Blaus: Grabiel y Salaberri. —Entrada, 2 pessetes.

LA RABASSADA

Hotel-Restaurant

amb calefacció a vapor

Obert dia y nit.—Gabinets particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Coberts desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alleys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

Casino particular -- Joes varis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta.—«Chef» de París. Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TZIGANES

Tramvia directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA. Automòbils desde can Gomis a la RABASSADA. Carruatges desde'l Tibidabo a LA RABASSADA, Automòbils de luxe directes, sortint desde enfront a la Porta de l'Angel, cantonada Santa Agna, fins a LA RABASSADA, de onze matí a onze nit.

Bohemia Modernista

RONDA SANT ANTONI

Celebrarà el Carnaval amb 5 GRANS BALLS DE DISFRESSES, en els dies 27 de janer, 1, 3, 10 y 17 de febrer. Salò de ball el més gran del món, adornat artísticament pel senyor Pallejà, amb jardineria, gran illuminació y demés adornaments. Gran concurs de trajos amb valiosos premis. Banda orquestra aumentada y amb programa modern. Grans batalles de serpentines, confetti, mandarines. — Gran café y restaurant a preus econòmics.

Concerts

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7 Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉS. — SARSUELETES COMIQUES. Restaurant a la carta. Servei de 1.er ordre, dia y nit

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GIRJOL, 3

Telèfon 1801

Avui, tarde y nit, exitàs del dia, «Las Modelos». Nit, debut de MARIA DE MERES, danses orientals. «Seul... enfin!!», per Mr. DELPRAD y Mlle. MAURYCIA. Succés de l'escultural HURÍ y LAS GIRALDINAS. — Avui, dimecres, 2 grans debuts: NA-NINE y OVERLINDA.—Dijous, debut de AMICA. — Segona Soirée Joyeuse.

Cinematógrafs

SALA MERCE - Cine y Grutes

Espléndit Naixement

amb vistes panoràmiques y animades de gran art. Ningú deu deixar de visitar tan interessant espectacle.

Gran Cinematógraf

Les millors pelícoles que's projecten a Barcelona, variantse diariament el programa.

Gran Saló Doré

Avui, dijous, hermosíssim programa de pelícoles. Exit de

LAS CANELAS

duetto de cant y ball.

TRIO VALERY

famosos clowns musicals saltadors y amb sa cursa de toros. Triomf complet y mai vist de la gran atracció

LOS FLORENCE MECHERINI

la millor atracció que actúa a Barcelona. Decorat exprofès. Aument d'orquestra. Efectes de llum enlluernadors. Riquíssims trajos.

El 7 de febrer, reaparició de l'hermosa

Paquita Escribano

DIORAMA

Avui, dijous, 25 janer 1912. Grandiós programa:

Estrena, ***Un hogar sin niños***

Estrena, **Robinet, ladrón inagarrable**

La mujer es voluble

Encàrreg de confiansa

IDEAL CINE

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

DIJOUS INFANTIL

Obsequi a tots els nens

Programa hermosíssim. Ultim dia de les pelícoles de veritable èxit,

El destino de las madres y Fuga mortal

Demà, divendres, DIA DE MODA

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

24 de janer de 1912

Moviment de Borsa

Les noves de la solució de la crisi han sigut una veritable desilusió pera'ls alsistes de l'Interior, que ha perdut tot lo que havia guanyat ahir. En canvi, les accions carrilaires s'han refet bon xic de lo que perderen en l'anterior cotisació.

A Par's l'Exterior espanyol tancà a 95'27; els Nords a 437; els Alacants a 431, y els Andalusos a 273.

Londres: Renta espanyola a 93'00; Consolidad anglès a 77'37.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	84'75
— fí de mes	84'80
— — pròxim	85'05
Amortisable 5 per 100	102'00
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	451'00
Accions Tabacalera	295'00
Riu de la Plata	479'00
Sucrera preferents	43'00
— ordinaries	15'25
— obligacions	72'00
Francs	127'96
Lliures	.....

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'73	.....
— xec	27'29	.....	27'29
París, xec	8'05	.....	8'05
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fí de mes (abril).	84'80	84'80	84'825
— — fí pròxim	.. ..	....	.....
— — comp., serie A...	86'20	.....	.....
— — — — B...	85'60	.....	.....
— — — — C...	85'45	.....	.....
— — — — D...	85'05	.....	.....
— — — — E...	84'90	.....	.....
— — — — F...	84'80	.....	.....
— — — — G. H.	87'25	. .	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fí mes (15 feb.).	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	102'60	.....	.....
— — — — B...	102'50	.....	.....
— — — — C...	102'50	.....	.....
— — — — D...	102'35	.....	.....
— — — — E...	....	.....	.....
— — — — F...	102'35	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fí de mes (abril)..	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	95'50	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5...	96'35	.....	.....
— — — 1906.....	96'50	96'35	96'65
— — — 1907.....	.....	96'35	96'65
— — Reforma 1908....	94'75	94'75	95'00
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	94'75	.....	.....
— — Mun. de Sarrià....	.....	98'75	99'25
Emprèstit Diputació Prov.....	.....	99'75	100'25
Port de Melilla y Xa'arines...	.....	107'50	108'00

Obligacions comptat

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	82'50	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	80'25	... .	.....
— Villalba a Segovia.	.....	96'00	96'25
— esp. Alm. Val. Tar.	96'15	96'00	96'15
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	97'25	97'15	97'35
Mines Sant Joan Abadeses....	81'25	81'00	81'50
Tarragona a Barc. y Fransa...	58'85	58'75	58'85
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	.....	106'50	107'00
— — — B..	102'85	102'75	103'00
— — — C..	95'85	95'75	96'00
— — — D..	95'85	95'75	95'00
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	57'35	57'65
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	62'50	62'25	62'75
— — adherides..	78'00	77'85	78'00
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1882.	44'75	44'75	45'25
— — — 1883.	.....	44'75	45'25
— — serie G y H.	.....	78'75	79'25
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª.	.....	103'50	104'00
— — — 2.ª.	.....	.. ..	.....
— — — 3.ª.	95'00	95'00	95'50
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— .ª —	.....	103'00	103'50
Cariñena a Saragossa	.....	... .	.....
Olot a Girona	93'50	93'50	94'00
Companyia General Tramvies.	.....	95'25	95'75
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext..	.....	94'50	95'00
— Barc. Elec. (juliol) ..	.....	101'50	102'00
— — (abril)....	.....	93'50	94'00
Companyia Transatlántica	94'00	93'75	94'25
Canal d'Urgell	78'75	78'50	79'00
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol).	.....	75'50	76'00
— — — (abril).	.....	93'00	93'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	100'25	100'75
General Sucrera d'Espanya...	78'00	78'00	78'50
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	104'75	105'00
— — Circul. 1909.	.....	104'75	105'00
— — — 1910.	.....	104'75	105'00
— — — 1911.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	100'85	101'35
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	93'35	93'25	93'75
Foment Obres y Construc....	.....	98'00	98'50
Comp. Cotxes y Automòbils..	.....	98'50	99'50
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	97'25	97'75
Societat Valenciana Elec	.....	101'25	101'75
Navegació y Industria	.....	92'25	92'75
Societat Carbons de Berga ...	96'50	96'25	96'75

Accions fí de mes

	Oper.	Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	.....	.....	.....
— Prestams y Descomptes..	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit...	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil...	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	19'70	19'70	19'75
— Nord d'Espanya	98'95	99'00	99'05
— Madrid a Sarag. y Alac..	98'10	98'05	98'10
Comp. Reial Canalització Ebre.	.. .	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	59'45	59'45	59'50

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	85'10	84'97
Alacants, ídem	98'00	98'00
Nords, ídem	99'00	98'90
Orenses. ídem	.....	19'70
Colonials, ídem	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fí de mes	84'90	84'90
Alacants, ídem durs	93'20	93'20
Nords, ídem durs	94'05	94'00
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	7'70 p. 100	
Isabel	10'70	—
Unses	7'80	—
Or de quatre durs	7'30	—
Or de un y dos durs	5'70	—
Dollars	10'70	—
Lliures esterlines	27'05 ptes.	
Francs	7'85 p. 100	
Marcs	132'50	—

Plassa de Barcelona

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia —	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	182 a 184	156 a 158	152 a 154
Altres ports...	... a ...	154 a 156	151 a 153

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 24 *de janer*

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	78'75	77'00
Maig	75'50	75'75
Juliol	75'25	75'50
Setembre	75'00	75'25
Sostingut.		

NOVA-YORK, 24 *de janer*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	12'51
Maig	.....	12'49
Juliol	.....	12'50
Setembre	.....	12'50
Fluix.		

PARÍS, 24 *de janer*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
3 Febrer	50'12	49'87
4 Maig	50'62	50'37
3 Octubre	37'25	37'00
Sostingut.		

HAMBURG, 24 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer	15'35	.....
Maig	15'50	.....
Agost	15'65	.....
Octubre-Desembre	11'55	.....
Sostingut.		

LONDRES, 24 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	15/5 3/4	15/5 1/2
Agost	15/5 1/2	15/5 1/4
Calma.		

LLANA

HAVRE, 24 *de janer*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Maig	166'00	163'00
Setembre	166'50	166'50
Calma.		

PEBRE

HAVRE, 24 *de janer*

Tellicherry	Obre	Tanca
Mars	64'50	.....
Maig	65'25	.....
Setembre	66'50	.....
Desembre	67'25	.....
Sostingut.		

METALLS

LONDRES, 24 *de janer*

Coure	63	5	..
Estany	190	10	..
Plom	15	13	9
Plata	26	7/16	.

CAUCHU

Fine Hard Para Rubber

Novembre-Desembre	.....

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. RAMÓS.

Dia 24 de janer

Els 100 kilos, fóra consums

Andalús, nou	de 103'00 a 102'50	pessetes
Tortosa	de 130'00 a 143'50	—
Borges, nou	de 139'25 a 147'75	—
Baix Aragó	de 150'00 a 157'50	—

Arribades pels molls y estacions en el dia d'ahir Estació del Bogatell, 00,000 kilograms.—Estació de Vilanova, 00,000 íd. — Estació del Nord, 0,000 íd.

OLIS REFINATS

En caixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes cada u
— superfí.	6'70	— —
La Trompeta	5'50	— —

BESTIAR

Dia 23 janer

Moltons cartagenesos	Ptes.	2'10
Ovelles —	—	1'90
Corders —	—	2'10
Moltons castellans	—	2'05
Ovelles —	—	1'95
Corders —	—	2'05

Existencies escases. Preus ferms.

Tocinos del país	Ptes	2'12
— Valencia	—	2'15
— Extremenys	—	2'05

Preus fèrms, amb tendencia a pujar.

Informació marítima

MOVIMENT DEL PORT

ENTRADES

De Bilbao y escales, vapor «Crasalubi», amb carbó a l'ordre.

De Colón y escales, vapor italià «Città di Torino», amb càrrega general y passatge.

De Mahó, vapor correu «Monte Toro», amb càrrega general y pa satge.

De Fiume y escales, vapor austriac «Lederer Landor», amb càrega general y passatge.

De Cardiff, vapor anglès «Fastuet», amb carbó a l'ordre.

De Marsella, vapor francès «Plata», amb càrrega general y passatge.

De Bilbao y escales, vapor «Cabo Carboeiro», amb càrrega general y passatge.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

Artritisme
Dolors
Reumatisme
Gota
Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | ***DE LA SANG***

EN VENDA:

Totes les Farmacies y Drogueries

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SÀN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

LES PÍLDORES ANTICLORÓTIQUES

CASADESÚS

del Dr. QUIXART

curen la clorosi, pobresa de sang, colors esblaimats, desarreglos periòdics, etc.; 2 pessetes capsa per tot arreu y Arc del Teatre, número 21

A PLASSOS

Mobles, Silleries, Llàmpares, etc.

— Carrer de Sant Pau, 54 —

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

Continentale-Comissions

Express, Sortides setmanals, París, Londres, Bruxeles. Despaig pera les encàrregs, de 10 a 1 y de 7 a 8. Escudellers, cantonada Avinyó, 75, segon, primera; escala esquerra.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades pa Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón).

PERE COROMINAS

LA VIDA AUSTERA

EDICIÓ POPULAR

— 5.000 —

2 PESSETES

ESTÁ EN VENDA EL TERCER MILER

Comprovat per moltíssims pacients que **10 DIES** de prova basten pera curar l'ESTÓMAC més malalt, sigui per qualsevol causa y sense perjudicar la naturalesa, amb el

Cura-Estomac

Preu: pessetes 2'50 la capsa. S'envia per correu a 3 pessetes. Dipòsit exclusiu pera la venda CARRER GIGNÁS, 30 y 32; FARMACIA - BARCELONA.

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

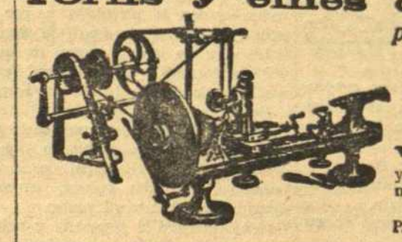

Torns pera aficionats

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió

Wolf, Jhan & C.ª

y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*

Francisco Layret

P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

HERNIES

(trencadures). TRACTAMENT RADICAL: no más accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostos, braguers y vendatges de basar ni els propalats en anuncis y reclams. Els incalculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia Ilustrejat, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despaig de l'autor, especialista PERE RAMON: CARME, NUM. 38, PIS PRIMER, BARCELONA Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70 entressol, prim er.

Refredat, Pulmonies, Costipat Pulmonar Aufec, Bronquitis, Tisi, Tos, etc., etc.

Els petos ***YODO BALSAMICS,*** del Dr. Estarriol són el millor medi curatiu d'aquestes malalties, com ho recomanen les principals notabilitats mèdiques. Demaneu prospectes, que's donen gratis. Se ven a casa en Josep Clausolles, Ferran VII, 8 y Rambla del Mitg, 27; Fornells, Homet y Companyia, Pelai, núm. 48, Sucursal de V. Ferrer y C.ª (Ortopedia), Princesa, 1; Farmacia Kneipp, Call, 20 y 22 y al Dipòsit general: **J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. - Barcelona.**